

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **prawo kanoniczne**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10 kwietnia 2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	41
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 47

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Adriana Bartnik, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Marek Mączyński - ekspert PKA
2. ks. prof. dr hab. Lucjan Świto - ekspert PKA
3. Norbert Napieraj – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Mateusz Kopaczyński - eksperta PKA ds. studenckich
5. Philip Łazarski - obserwator PKA ds. studenckich
6. mgr inż. Olga Janiszewska – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku prawo kanoniczne w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Bieżąca ocena jest kolejną oceną programową na kierunku prawo kanoniczne, poprzednia ocena na kierunku prawo kanoniczne na poziomie studiów magisterskich odbyła się w 2015 roku. W Uchwale Nr 677/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 września 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „prawo kanoniczne” prowadzonym na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą w formie zdalnej. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbyło się także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, o których przewodniczący zespołu poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	prawo kanoniczne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	prawo kanoniczne – 88% (studia stacjonarne), 86% (studia niestacjonarne) nauki prawne - 12 % studia stacjonarne, 14% studia niestacjonarne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów, 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	15 ECTS (stacjonarne), 5 ECTS (niestacjonarne), 3 tygodnie	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	58	25
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	3000	1740
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	275 ECTS	265 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	244 ECTS	231 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	102 ECTS	113 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Na podlegającym ocenie kierunku kształci się przyszłych kanonistów i zarazem kształci się kadry naukowe tak, aby w podjętej w przyszłości pracy cechował ich profesjonalizm, otwartość na ludzi, najwyższe standardy etyki zawodowej, postawa służby prawdzie i wierność Urzędowi Nauczycielskiemu Kościoła. Na kierunku kształceni są przyszli adwokaci, pracownicy sądów kościelnych, urzędnicy kościelni, wykładowcy prawa kanonicznego w wyższych seminariach duchownych i wydziałach prawa kanonicznego w Polsce i za granicą. Za kluczowy cel kształcenia na kierunku prawo kanoniczne, wpisujący się w realizację przyjętych strategii rozwoju, przyjęto wszechstronne przygotowanie absolwentów do doskonalenia naukowego i edukacyjnego w sposób urzeczywistniający ideę universitas w poczuciu odpowiedzialności przez wszystkich jej członków, w połączeniu z konkurencyjną i praktyczną ofertą dydaktyczną przy wsparciu podmiotów zewnętrznych, zapewniającą nie tylko dostęp do wiedzy, nabywania umiejętności i zdobywania kompetencji, ale przede wszystkim gwarantującą formację intelektualną i moralną, w tym również poprzez kształtowanie relacji interpersonalnych typu mistrz-uczeń. W tym sensie koncepcja i cele kształcenia odpowiadają też profilowi ogólnoakademickiemu. Dzięki temu koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo kanoniczne o profilu ogólnoakademickim są zgodne zarówno z misją wizytowanej Uczelni (została określona w Preambule Statutu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i zatwierdzona Dekretem Stolicy Apostolskiej.), jak i Strategią rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II na lata 2020-2025 oraz stanowiącą jej integralną część Strategią rozwoju Instytutu Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II na ten sam okres. Zarówno koncepcja jak i cele kształcenia wskazane w programie studiów są należycie skorelowane z celami wskazanym w strategii rozwoju wizytowanej Uczelni i w pełni nawiązują do sformułowanej w niej misji uwzględniając m.in. także takie cele, jak prowadzenie badań naukowych ducha harmonii między nauką i wiarą, kształcenie i wychowanie inteligencji katolickiej, dbałość o wysoki poziom badań naukowych i kształcenia akademickiego.

Przyjęta na wizytowanym kierunku studiów koncepcja kształcenia jest wyrazem takiego systemu kształcenia, który realizując wizję i misję Uczelni pozwala także osiągać cele strategiczne Uczelni, np. w zakresie jakości edukacji, tworzenia kompleksowej oferty edukacyjnej oraz realizacji nowoczesnego kształcenia, uwzględniającego potrzeby otoczenia zewnętrznego, ale też odpowiadają wymogom zapewniania wysokiej jakości kształcenia aktywizacji studentów w procesie uczenia się oraz wspierania ich wszechstronnego rozwoju. Koncepcja kształcenia na kierunku prawo kanoniczne zakłada bowiem kształcenie specjalistów, wyposażonych w wiedzę i umiejętności pożądane na rynku pracy, potrafiących myśleć w sposób innowacyjny, zdolnych do podejmowania wyzwań zawodowych zarówno w instytucjach Kościoła jak i w sferze publicznej, i posiadających umiejętności pozwalające na identyfikować i rozwiązywanie problemów w różnych aspektach: prawnym, ekonomicznym, organizacyjnym i społecznym. Biorąc to pod uwagę należy zaznaczyć, że koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

W konsekwencji koncepcja i cele kształcenia są także zgodne z prowadzaną przez Uczelnię polityką jakości skoncentrowaną na zapewnianiu odpowiedniego poziomu wykształcenia, który umożliwia i stwarza absolwentom możliwości dalszego rozwoju. Koncepcja kształcenia jest też dość wyraźnie ukierunkowana na potrzeby i oczekiwania najważniejszych interesariuszy zewnętrznych, jakimi są przede wszystkim instytucje Kościoła katolickiego w Polsce oraz kościołów katolickich obrządku wschodniego, co znajduje swój wyraz zarówno w programie studiów, treściach zajęć oraz efektach uczenia się. Zarówno koncepcja jak i cele kształcenia zostały bowiem określone we współpracy z grupą interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych obejmującą m.in. instytucje Kościoła katolickiego w Polsce oraz kościołów katolickich obrządku wschodniego, a także absolwentów Uczelni, którzy jako interesariusze zewnętrzni mają swój wpływ na ostateczny kształt koncepcji kształcenia na kierunku prawa kanoniczne prowadzonym w Uczelni. W ramach szerzej pojmowanej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi funkcjonuje Rada Ekspertów Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, której zadaniem jest m.in.: określanie kierunków rozwoju oferty dydaktycznej, ocena koncepcji kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział, kształtowanie efektów uczenia się na danym kierunku studiów oraz kształtowanie dodatkowej oferty dydaktycznej umożliwiającej uzyskiwanie kwalifikacji rynkowych. Między innymi dzięki jej aktywności i podejmowanym inicjatywom wdrożono na wizytowanym kierunku zmodyfikowany program praktyk studenckich oraz wprowadzono zajęcia warsztatowe z praktykami kanonistami. Należy więc uznać, że tak koncepcja, jak i cel kształcenia na wizytowanym kierunku zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i są orientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Aktywną grupą interesariuszy wewnętrznych, którzy mają wpływ na przyjęty ostatecznie kształt koncepcji kształcenia są nauczyciele akademicki i studenci. Zgłaszają oni propozycje dotyczące efektów uczenia pożądaných na rynku pracy oraz treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, za pomocą których efekty te zostaną osiągnięte. Przedstawiciele studentów uczestniczą również w pracach poszczególnych zespołów roboczych i komisji, a także w posiedzeniach organów kolegialnych Uczelni, które podejmują decyzje o zatwierdzeniu programów kształcenia. Pośredni, ale niemniej ważny wpływ studentów na programy kształcenia wywierają również wyniki oceny zajęć dydaktycznych oraz analiza wyników ankiety kompetencji bazowych i docelowych studentów. Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się zarówno w dyscyplinie wiodącej, jaką w tym przypadku jest prawo kanoniczne, jak również w dyscyplinie uzupełniającej jaką są nauki prawne. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin nauki wynika nie tylko ze specyfiki kierunku, programu studiów i zakładanych efektów uczenia, ale również z naukowego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczelni. Koncepcję kształcenia charakteryzuje jednolitość programowa i koncentracja na zajęciach z zakresu prawa kanonicznego. Program studiów potwierdza właściwe sprofilowanie kształcenia w zakresie prawa kanonicznego i nauk prawnych. Jednakże jakkolwiek przypisanie kierunku studiów do prawa kanonicznego jako dyscypliny wiodącej oraz do dyscypliny nauki prawne jako dyscypliny uzupełniającej jest w pełni uzasadnione w świetle przyjętej koncepcji kształcenia, to już zróżnicowane przyporządkowywanie kierunku do dyscypliny wiodącej na poziomie 88% w przypadku studiów stacjonarnych i 86% w przypadku studiów niestacjonarnych należy uznać za wadliwe, gdyż studenci zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych powinni realizować tożsame (takie same) efekty uczenia się. Rekomendowane jest jak najszybsze skorygowanie tej usterki.

Dla ocenianego kierunku studiów prawo kanoniczne, jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim dedykowane zostały odpowiednie kierunkowe efekty uczenia, które obejmują efekty z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Są one zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami do których kierunek został przyporządkowany, tj.

prawo kanoniczne i nauki prawne. Kluczowymi efektami uczenia się na ocenianym kierunku są przekazanie kompleksowej wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu prawa kanonicznego i nauk prawnych oraz kształtowanie krytycznego rozumienia zjawisk i procesów społecznych, psychospołecznych oraz organizacyjnych Kościoła katolickiego i jego otoczenia. Koncepcja kształcenia, zakładająca kształcenie pod kątem zatrudnienia zarówno w instytucjach kościoła katolickiego jak i w szeroko pojmowanych sferach prywatnej i publicznej przekłada się na efekty uczenia w zakresie wiedzy (gdzie podkreślono np. wiedzę w zakresie funkcji, zadań i otoczenia prawnego Kościoła, ale też założono uzyskanie przez absolwenta pogłębionej wiedzy o przedmiocie badań i metodach badawczych w zakresie prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa kanonicznego i kościelnego), w zakresie umiejętności (np. w zakresie sporządzania projektów aktów normatywnych, podstawowych pism z zakresu postępowania administracyjnego i sądowego, uwzględniając zwłaszcza formalne wymagania stawiane takim pismom i aktom i prawidłowe posługiwanie się orzecznictwem, która to umiejętność jest wymagana od specjalisty) i kompetencji społecznych (zakładających m.in., że absolwent potrafi wszechstronnie i krytycznie analizować przyczyny oraz przebieg procesów prawnych zachodzących w obrębie Kościoła i jego otoczenia gospodarczego, a także ich wpływ na podmioty zewnętrznej i funkcjonowanie tzw. trzeciego sektora - osiągnięcie przez absolwenta tego efektu uczenia się pozwala mu na nabycie umiejętności krytycznego myślenia i analizowania zjawisk w obszarze właściwym dla działalności zawodowej, co jest umiejętnością szczególnie cenioną zwłaszcza w przypadku aplikowania o wyższe stanowiska). Również efekty uczenia się jakie zostały przewidziane w kartach zajęć (sylabusach przedmiotowych) zostały sformułowane w sposób poprawny, z odpowiednim odwołaniem się do efektów kierunkowych i należyтым odniesieniem się specyfiki poszczególnych zajęć. Niewątpliwie efekty uczenia na wizytowanym kierunku są sformułowane prawidłowo oraz opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów. Odpowiadają także profilowi ogólnoakademickiemu i są zgodne z właściwym 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Uwzględniają kompetencje badawcze (zwłaszcza efekty wskazujące na pogłębioną umiejętność prezentowania własnych rozwiązań problemów prawnych, popierania jej rozbudowaną argumentacją oraz umiejętność posługiwania się ujęciami teoretycznymi i praktycznego ich aplikowania w połączeniu z umiejętnością identyfikacji i dokonywania samodzielnej oceny pojawiających się problemów oraz wskazywania właściwego ich rozwiązania przy twórczym posługiwaniu się wiedzą, metodami i technikami badawczymi) i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej (w ramach wszystkich efektów z zakresu kompetencji, a w szczególności tych które eksponują gotowość do podejmowania wyzwań, zdolność do rozpoznawania problemów społecznych i angażowania się w ich rozwiązywanie, zdolność do efektywnego komunikowania się z innymi osobami, w tym, specjalistami w dyscyplinie prawo kanoniczne, zwłaszcza w celu rozwiązywania problemów i dylematów społecznych lub poszukiwania optymalnych rozwiązań lub korygowania dostrzeganych nieprawidłowości). Również opis kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności potwierdza ogólnoakademicki profil studiów. Obejmuje on umiejętności specyficzne dla zakresu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów, wskazując w sposób klarowny i bezpośredni osobie uczącej się, jakie umiejętności opanuje i do czego będzie przygotowana po ukończeniu studiów. Zastosowanie na wizytowanym kierunku przez Uczelnię klarownego opisu i systemu oznaczeń efektów uczenia ułatwia weryfikację spójności systemu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁴(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo kanoniczne są zgodne z misją i strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach (prawo kanoniczne i nauki prawne), do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tych dyscyplinach, są wystarczająco zorientowane na potrzeby otoczenia i wynikające stąd uwarunkowania. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek (tj. Prawo kanoniczne i nauki prawne), opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu, uwzględniają kompetencje badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, a także są możliwe do osiągnięcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na wizytowanym kierunku jakie zostały określone w kartach zajęć są charakterystyczne i specyficzne dla prawa kanonicznego i nauk prawnych, a więc dyscyplin do których kierunek został przyporządkowany, Odpowiednio uwzględniają też aktualny stan wiedzy i metodyki w tych dyscyplinach. Uwzględniają również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach, tj. prawo kanoniczne i nauki prawne, a także aktualny stan praktyki w obszarach aktywności i działalności zawodowej adekwatnej dla kierunku. W świetle przedłożonych dokumentów, ale także w ramach wniosków płynących z obserwacji prowadzonych można je uznać, za kompleksowe i specyficzne dla kierunku. Zapewniają też możliwość uzyskiwania wszystkich efektów uczenia się. Są również wzajemnie komplementarne i zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się. Jeśli chodzi natomiast o harmonogram realizacji programu studiów to oparty on jest na wzorcu typowym dla jednolitych studiów magisterskich: studia na wizytowanym kierunku trwają bowiem, za równo w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej, 5 lat i są podzielone na 10 semestrów. Z tą, wszakże różnicą, w odniesieniu do zwyczajowo przyjętych rozwiązań, że – przez wzgląd na specyfikę wizytowanego

⁴W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

kierunku prawo kanoniczne oraz zdiagnozowane potrzeby i oczekiwania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych - zajęcia na studiach niestacjonarnych nie są realizowane w weekendy, lecz w trybie zjazdów realizowanych w tygodniu zwyczajowo roboczym.

Nakład pracy mierzony łączną liczbą 300 punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przewidziana w programie studiów liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (3000 godzin na studiach stacjonarnych i 1740 na studiach niestacjonarnych) zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym, w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących jest zgodna z wymaganiami określonymi w przepisach prawa, przy czym wizytowana Uczelnia w raporcie samooceny nieprawidłowo ją raportuje. Uczelnia wskazała bowiem, że jest to 275 pkt ECTS, zawyżając ten wskaźnik o 1/3 gdyż wliczyła w to także punkty ECTS uzyskiwane w ramach pracy własnej studenta do zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę prowadzącą zajęcia. Mimo to analiza programu studiów i przyjętej w nim kalkulacji punktów ECTS wskazuje, że jeśli chodzi o rzeczywistą liczbę punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wymogi określone w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 ze zm.) są spełnione, gdyż jest więcej aniżeli 50% pkt ECTS objętych programem studiów. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przyjęte formy realizacji zajęć są wystarczająco zróżnicowane: w programie studiów występują wykłady, wykłady konwersatoryjne, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria i inne). Jakkolwiek przeważającą formą są wykłady i towarzyszące im ćwiczenia, to jednak niebagatelną rolę w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku odgrywają występujące obok nich wykłady fakultatywne, konwersatoria, laboratoria, kliniki prawa, seminaria, proseminaria i lektoraty. W celu zwiększenia zakresu nabywanych kompetencji praktycznych oraz zapewnienia możliwości bezpośredniej współpracy z prowadzącymi zajęcia pracownikami naukowymi wprowadzono także formę warsztatów, która umożliwia pracę w małych grupach. Takie zróżnicowanie form realizacji zajęć, należy uznać za adekwatne do specyfiki wizytowanego kierunku oraz sprzyjające aktywizacji studentów oraz stwarzające dobre warunki do osiągania wszystkich efektów uczenia się, zwłaszcza efektów z zakresu kompetencji i umiejętności badawczych niezbędnych do prowadzenia działalności naukowej. M.in. dzięki temu studenci poznają metody naukowe stosowane w naukach prawnych, a w szczególności w badaniu prawa kanonicznego i uczą się ich praktycznego zastosowania. W oparciu o poznane metody badawcze uczą się stawiać pytania i formułować problemy badawcze, a także dokonywać stosownych analiz. Ponadto przewidywane i stosowane metody kształcenia przewidują wykorzystanie aktywizujących form pracy ze studentami na zajęciach, a także obligują do samodzielnego uczenia się. Do aktywizujących metod wykorzystywanych na zajęciach należy zaliczyć przede wszystkim metodę ćwiczeniową, giełdę pomysłów, klasyczną metodę problemową, w tym dyskusję problemową, metodę panelową, referaty, studia przypadku (kazusy prawne), metodę sytuacyjną, metodę seminaryjną oraz symulacyjną, które są szeroko wykorzystywane w ramach różnych zajęć (ćwiczeniowych, warsztatowych, konwersatoryjnych i seminaryjnych). Stosowane metody na wizytowanym kierunku są prawidłowe, zaś rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach, samodzielne uczenie się i osiąganie przewidywanych efektów uczenia się.

Spełniony jest również wymóg w zakresie możliwości dokonywania wyboru zajęć przez studentów w celu indywidualizacji ścieżki uczenia. W programie studiów zajęcia fakultatywne występują od III roku studiów. Sumarycznie jest to 12 różnych, 30 godzinnych wykładów, przy czym na każdym na każdym z lat III-V oferowanych jest do wyboru 4 z nich. Ponadto oferowane są jeszcze 4 inne wykłady fakultatywne dedykowane na studentów studiujących na specjalności Prawo katolickich kościołów Wschodnich, w tym jeden 60 godzinny (Iuris Canonici Capita Selecta). Zajęciom do wyboru, pozwalającym studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, na wizytowanym kierunku przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym wymagane minimum (określone na poziomie nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie), gdyż w przypadku studiów stacjonarnych jest to 102 ECTS a w przypadku studiów niestacjonarnych 113 ECTS, czyli odpowiednio 34 i 38 %. Jest to wskaźnik prawidłowy, zgodny z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, umożliwiający studentom w podstawowym zakresie na elastyczne kształtowanie własnej ścieżki kształcenia.

Program obejmuje też zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego nowożytnego, w wymiarze - zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych - 120 godzin kontaktowych, realizowanych w trakcie czterech pierwszych semestrów, i kończących się egzaminem na poziomie B2+ ESOKJ (łącznie 9 ECTS).

Na studiach stacjonarnych przewidziano też zgodny z obowiązującymi przepisami wymiar zajęć w wychowania fizycznego (60 godzin – 0 ECTS).

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia są różnorodne i specyficzne. Są także zorientowane na studenta i motywują studentów do aktywnego udziału w procesie kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wykłady mają formę informacyjną lub problemową, wspomagane są prezentacjami multimedialnymi. Zajęcia praktyczne prowadzone są na zasadzie wykonywania zadań problemowych lub projektowych przy wykorzystaniu m. in. multimedialnych pomocy dydaktycznych. Zajęcia konwersatoryjne prowadzone są najczęściej metodą dyskusji dydaktycznej, metodą problemową, studium przypadku. Studenci rozwiązują dany problem, analizują zagadnienie i prezentują jego wyniki na forum grupy. Część umiejętności studentów kształtowane jest w postaci stosowania metod aktywizujących, opracowywania indywidualnych i grupowych zadań, których wyniki prezentowane są zespołowo lub indywidualnie. Wiedza studentów w zakresie praktycznym kształtowana jest przez analizę zagadnień teoretycznych na przykładzie rozwiązywanych kasusów. Dzięki temu kształtowane są umiejętności samodzielnego myślenia i działania studentów. Praktyczne problemy prawne rozstrzygane są podczas zajęć z wykorzystaniem uregulowań prawnych, w ten sposób kształtowana jest m.in. znajomość procedur. Wybór metod i materiałów dydaktycznych uzależniony jest od charakteru przedmiotu i znajduje odzwierciedlenie w sylabusie. Dopełnieniem są konsultacje prowadzone w formie tradycyjnej (w okresie pandemii również zdalnej). Jak to już wcześniej zasygnalizowano, organizacja zajęć zróżnicowana jest w zależności od formy studiów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast zajęcia na studia niestacjonarnych odbywają się w cyklach w ramach zjazdów odbywających się okresowo (zazwyczaj co trzy-cztery tygodnie) w dniach od środy do piątku. Uczelnia przyjęła stałe godziny zajęć, w tzw. modułach czasowych trwających 50 minut, z czego 45 minut przypada na zajęcia dydaktyczne, a 5 minut na przerwę. Przewidywane w programie studiów oraz kartach zajęć metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Umożliwiają też dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia

na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. W czasie ograniczeń spowodowanych pandemią koronawirusa, zajęcia w większości odbywają się w formie zdalnej przy użyciu technologii teleinformatycznych. W związku z tym Uczelnia podjęła stosowne działania zmierzające do zapewnienia właściwej realizacji programu studiów i osiągnięcia efektów uczenia. Realizacja niektórych zajęć, gdzie niektóre z efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych byłaby trudno weryfikowalna w formie zdalnej, została przesunięta na okres po pandemiczny. Szczegółowo uregulowano też wykorzystywanie technik i metod nauczania na odległość oraz sposoby weryfikacji efektów uczenia się w przypadku zdalnego nauczania. W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 i wprowadzeniem nauki zdalnej zmodyfikowano też organizację i sposób przeprowadzania sesji egzaminacyjnej oraz egzaminów dyplomowych. Wprowadzono też dostosowane do tych warunków zasady weryfikacji efektów uczenia się w okresie pandemii. Przyjęto m.in., że zajęcia dydaktyczne prowadzi się w formie zdalnej z wykorzystaniem wyłącznie narzędzia Office 365 w ramach synchronicznego kontaktu, w którym studenci i prowadzący uczestniczą w zajęciach w różnych miejscach w tym samym czasie w drodze wideokonferencji internetowej. Materiały dodatkowe mogą być zamieszczane na platformie Moodle. Kształcenie zdalne przebiega w czasie rzeczywistym zgodnie z rozkładem zajęć. Weryfikowanie efektów uczenia się w formie zdalnej przeprowadzane jest z wykorzystaniem tych samych narzędzi, czyli platformy Moodle, Office 365 lub innych, które umożliwiają zdalne przeprowadzenie zaliczenia lub egzaminu. Takie weryfikowanie efektów uczenia się w formie zdalnej uwzględnia również ograniczenia techniczne studentów, który nie dysponując odpowiednim sprzętem powinien zgłosić ten fakt Dziekanowi za pośrednictwem prowadzącego zajęcia. Wówczas studentowi udostępniana jest sala z wykorzystaniem infrastruktury technicznej zapewnionej przez Uniwersytet. Przyjęto też zasadę, iż zdalne weryfikowanie efektów uczenia się, które przebiega z wykorzystaniem dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym na odległość, przy wykorzystaniu transmisji audio i wideo, która podlega rejestracji. Do najczęściej stosowanych metod kształcenia na odległość na kierunku prawo kanoniczne należy zaliczyć metody: podające, problemowe, eksponujące, praktyczne. Głównym celem stosowanych metod kształcenia w formie online jest zachęcenie studenta do samodzielnego szukania i weryfikacji rozwiązań danego problemu oraz realizowania praktycznych zadań. M.in. dlatego na ocenianym kierunku wykorzystywana jest platforma MS Teams – oferuje ona bowiem nie tylko wideokonferencje, ale także możliwość udostępniania pulpitu i aplikacji, zasobów multimedialnych oraz ankiet w czasie rzeczywistym.

Elementem programu studiów i treści programowych jest też praktyczne przygotowanie studentów w ramach trzytygodniowych praktyk realizowanych po III i IV roku studiów i realizowanych w sposób następujący: po III roku studiów - 1 tydzień praktyki w kancelarii parafialnej i 1 tydzień w kurii diecezjalnej; po IV roku 1 tydzień praktyki w sądzie kościelnym. Dobór miejsc odbywania praktyk należy uznać za prawidłowy i całkowicie adekwatny do specyfiki wizytowanego kierunku. W programie studiów nie określono jednak godzinowego wymiaru praktyk, wskutek czego nie jest możliwe stwierdzenie czy punktacja ECTS została oszacowana zgodnie z wymogami określonymi w art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668). Rekomendowane jest jak najszybsze usunięcie tego mankamentu. W programie studiów praktyki oszacowano łącznie na 15 punktów ECTS na studiach stacjonarnych i 5 ECTS na studiach niestacjonarnych. Takie zróżnicowanie w punktacji ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych budzi zastrzeżenia. Zdaniem Uczelni zróżnicowanie takie wynika ze specyfiki kierunku oraz indywidualnego przygotowania studentów studiujących w poszczególnych trybach, gdyż na studiach

niestacjonarnych co do zasady studiują osoby duchowne, które posiadają podstawową wiedzę i praktykę w dziedzinie prawa kanonicznego (w kształceniu w seminariach duchownych wykładane jest prawo kanoniczne). Założono więc, że z uwagi na skuteczność osiągnięcia efektów uczenia się studenci studiujący w trybie niestacjonarnym powinni skupić swoją aktywność w nabywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji w innych obszarach niż studenci studiów stacjonarnych. Jest to jednak o tyle nie przekonujące, że zasady rekrutacji na studia niestacjonarne nie wykluczają kandydatów nie będących osobami duchownymi. Tak więc rekomendowane jest również zniwelowanie takiego zróżnicowania, przy czym należy tutaj zaznaczyć, iż wizytowana Uczelnia oświadczyła, że podjęła już stosowne działania naprawcze w tym zakresie.

Z racji, że praktyki na wizytowanym kierunku studiów są realizowane etapowo opracowane i przewidziane zostały odrębne efekty dla poszczególnych części praktyk. Efekty uczenia się jakie są dedykowane dla poszczególnych części praktyk są odpowiednio zróżnicowane w zależności od miejsca ich odbywania (realizacji) - zostały bowiem opracowane i wskazane osobne zestawy efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla każdej kategorii miejsc odbywania praktyk (kancelaria parafialna, kuria diecezjalna, sąd kościelny). Wzmiankowane zestawy efektów uczenia się, które należy osiągnąć w ramach praktyk stanowią zarazem załącznik do Regulaminu studenckich praktyk zawodowych na kierunku prawo kanoniczne. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk oraz powiązanych z nimi efektów uczenia się są sprawowane w oparciu o stosowne Zarządzenie Rektora KUL w sprawie zasad organizacji i odbywania praktyk oraz wspomniany wcześniej Regulamin odbywania studenckich praktyk zawodowych na kierunku prawo kanoniczne. Zgodnie z tymi dokumentami nadzór nad praktykami sprawuje opiekun praktyk. Opiekuna praktyk na kierunku prawo kanoniczne powołuje właściwy Dziekan, tj. Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. Do zadań opiekuna praktyk należy przede wszystkim kierowanie studentów na praktyki, monitorowanie i kontrolowanie przebiegu praktyk. Prowadzi też stosowną dokumentację związaną ze skierowaniem studentów na praktyki i przygotowuje projekty umów z podmiotami przyjmującymi studentów na praktyki. On też odpowiada za weryfikację dedykowanych dla praktyk efektów uczenia się i zaliczenie praktyk, które następują w oparciu o dane wynikające z przedkładanej dokumentacji z odbytej praktyki. Studenci zobowiązani są do systematycznego dokumentowania przebiegu praktyk w dzienniku praktyk oraz uzyskiwania opinii i potwierdzeń zrealizowanych efektów uczenia się od swojego mentora na praktyce. Studenci mają obowiązek zwrócić się do opiekuna praktyk o zaliczenie praktyki w terminie 30 dni po zakończeniu odbywania praktyk. Zaliczenie zawiera ocenę opisową, która odnosi się do stopnia realizacji celów praktyki i dedykowanych efektów uczenia się. Dodatkowym obowiązkiem opiekuna praktyk jest przedłożenie na koniec roku akademickiego na ręce Wydziałowego Koordynatora Praktyk sprawozdanie z przebiegu praktyk i realizacji opieki nad praktykami.

Organizacja procesu kształcenia jest prawidłowa. Rozplanowanie zajęć na kierunku prawo kanoniczne umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Organizacja procesu kształcenia, w tym plany zajęć, zdeterminowana jest formą studiów. Przy planowaniu zajęć uwzględnia się efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach, samodzielne uczenie się oraz weryfikację efektów uczenia się i udzielenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Zajęcia rozplanowane są w taki sposób, aby umożliwić studentom ich realizację zgodnie z higieną nauczania. Plan zajęć umożliwia studentom efektywne uczestniczenie w zajęciach, swobodne przechodzenie z zajęć na zajęcia, przerwy oraz czas na samodzielne uczenie się. W każdym semestrze studiów student jest zobligowany do osiągnięcia 30 punktów ECTS. Również dzięki temu możliwe jest jego uczestnictwo we wszystkich zajęciach, a także

efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Liczebność grup ćwiczeniowych i seminaryjnych pozwala na efektywną realizację celów studiów. Rozłożenie i sekwencja zajęć w programie studiów oraz liczba egzaminów w poszczególnych semestrach i okres czasu przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a także czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej na ten temat.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach prawo kanoniczne i nauki prawne, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów jest dobrze skonstruowany, a formy i sposób organizacji i realizacji zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Również sekwencja (następstwo) zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć i grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Również liczna punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami, mimo, że Uczelnia w przedłożonym raporcie samooceny niepoprawnie ją określiła (zawyżyła).

Program umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze zgodnym z przepisami, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języków obcych na poziomie wymaganym przepisami (B2+ ESOKJ), a w przypadku studiów stacjonarnych obejmuje także zgodny z przepisami wymiar zajęć z wychowania fizycznego.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. W nauczaniu i uczeniu się są też stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Stymulują one studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Z zastrzeżeniem rekomendacji odnośnie niezgodnego z przepisami zróżnicowania punktacji ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz zarzutu do braku wskazania godzinowego wymiaru praktyk uwzględnione w programie studiów praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk, osiąganie i weryfikację efektów uczenia się.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na kierunku prawo kanoniczne zostały formalnie przyjęte i publicznie udostępnione warunki przyjęcia kandydatów na studia. Uczelnia opracowała, przyjęła w formie uchwały Senatu i opublikowała zasady rekrutacji. Na studia pierwszego stopnia przyjmowani są kandydaci spełniający kryteria ustawowe. Postępowanie rekrutacyjne na studia pierwszego stopnia ma charakter konkursowy - podstawą przyjęcia są punkty rekrutacyjne uzyskiwane przede wszystkim za wyniki maturalne. Szczegółowe zasady rekrutacji określa stosowna uchwała Senatu w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w roku akademickim 2021/2022.

Postępowanie rekrutacyjne na studia odbywa się w dwóch formach: postępowanie dla kandydatów z tzw. nową maturą oraz postępowanie dla kandydatów z tzw. starą maturą, każdorazowo z uwzględnieniem wyników kandydata poświadczonych świadectwem maturalnym. Przyjęcie na kierunek prawo kanoniczne opiera się więc na kryterium konkursu świadectw dojrzałości, przy czym punktowane są wyniki z wybranych przedmiotów (historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka, filozofia – w przypadku zaliczenia więcej niż jednego bierze się pod uwagę ten z którego kandydat na maturze uzyskał najwyższą ocenę) oraz języka polskiego i języka obcego nowożytnego. Poszczególnym grupom przedmiotów przypisano różne wagi procentowe (50-25-25). Wyniki postępowania rekrutacyjnego przeliczane są na skalę 100 punktową. Selekcja kandydatów następuje na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, którego kryterium jest ustalony limit miejsc. Kandydaci posiadający dyplom matury międzynarodowej (International Baccalaureate) wydany przez Biuro IB w Genewie, przyjmowani są na podstawie wymaganych dokumentów (otrzymują maksymalną liczbę punktów) w ramach planowanej liczby miejsc, o ile uzyskają na egzaminie IB łączną sumę punktów przynajmniej 28. Szczególne zasady rekrutacji odnoszą się też do laureatów, finalistów olimpiad przedmiotowych oraz konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, którzy są zwalniani z całości albo elementu postępowania rekrutacyjnego. Postępowanie konkursowe prowadzone jest przed Wydziałową Komisją Rekrutacyjną, której członków powołuje Dziekan. Wyniki postępowania konkursowego są jawne. Z przebiegu postępowania rekrutacyjnego sporządza się protokoły zbiorcze i indywidualne.

W świetle powyższego należy uznać, iż warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne jakie zostały przyjęte i zastosowane na wizytowanym kierunku studiów są transparentne

i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, zgodnie z kierunkiem studiów i poziomem kształcenia. Są zarazem bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Przyjęto też odpowiednie zasady i warunki oraz tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia w związku z uzyskaniem kwalifikacji w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zostały one precyzyjnie określone w Regulaminie Studiów KUL oraz uchwale Rady Wydziału w tej sprawie. Dziekan na podstawie analizy i porównania dotychczas osiągniętych efektów uczenia się z obowiązującym programem studiów dla danego cyklu kształcenia ustala w sposób zindywidualizowany listę zajęć w uznanych za zaliczone na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz różnice programowe konieczne do zaliczenia, wskazując zajęcia i powiązane z nimi efekty uczenia się, które należy uzupełnić oraz osoby prowadzące oraz termin zaliczenia tychże różnic. Przejęcie takich rozwiązań pozwala uznać, iż warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej: zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania efektów uczenia się wynikają z Zarządzenia Rektora w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się. Na proces weryfikacji efektów uczenia się składają się formy weryfikacji, metody weryfikacji oraz sposoby weryfikacji. Powołane zarządzenie reguluje także szczegółowe obowiązki nauczyciela akademickiego w zakresie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się z danych zajęć. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się dla prawo kanoniczne, jednolite studia magisterskie w formie stacjonarnej i niestacjonarnej zostały określone w programach studiów. Zawierają one opis efektów uczenia się właściwych dla danej dyscypliny naukowej oraz opis procesu prowadzącego do uzyskania tych efektów wraz przypisanymi do poszczególnych zajęć punktami ECTS. W przypadku, gdy przedmiot kończy się egzaminem, warunkiem dopuszczenia do egzaminu, jest wcześniejsze zaliczenie ćwiczeń z danego przedmiotu, jeżeli plan studiów tak przewiduje. Formy weryfikacji założonych efektów uczenia się obejmują egzamin pisemny w formie pytań problemowych lub testowych, egzamin ustny, pracę zaliczeniową, projekt lub inne formy określone w sylabusach przedmiotu. Stosowane w praktyce formy weryfikacji efektów uczenia się są dobrze dostosowane do specyfiki kierunku i profilu kształcenia. Bez wątpienia umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Przewidziane oraz stosowane rozwiązania uwzględniają adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci z różnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu weryfikacji efektów uczenia się do ich potrzeb (Uczelnia posiada niezbędny sprzęt w tym zakresie) a także o zmianę terminu egzaminów i zaliczeń. Stosowane procedury i metody zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Metody sprawdzenia i oceniania poziomu osiągania efektów uczenia się w trakcie procesu kształcenia uzależnione są także od przyjętej strategii przez kierownika katedry oraz prowadzącego zajęcia. Również w tym zakresie punktem odniesienia są zakładane efekty uczenia się. Informacja na ich temat zamieszczona jest w kartach zajęć oraz podawana do wiadomości studentom przed przystąpieniem do realizacji zajęć, w tym na platformie e-KUL. W kartach zajęć uwzględnione zostały zarówno efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć, jak i ich odniesienie do kierunkowych efektów uczenia. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się opiera się na określonych dla danych zajęć metodach weryfikacji wiedzy,

umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowymi metodami weryfikacji efektów uczenia się są: wypowiedź ustna, praca pisemna, test otwarty, test wyboru, przygotowywanie wzorów umów, kazusowe, itp. Ocena końcowa z zajęć ustalana jest często na podstawie wyników pisemnych prac egzaminacyjnych, testów, kazusów. Osiągane efekty uczenia się, sposób weryfikacji ich realizacji i oceny podlegają upublicznieniu i są dostępne dla interesariuszy, także za pośrednictwem platformy elektronicznej e-KUL.

W okresie zaliczeniowym, którym jest semestr, student zobowiązany jest uzyskać zaliczenie wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych planem studiów oraz złożyć obowiązujące egzaminy i uzyskać wymaganą liczbę punktów ECTS. Podstawą zaliczenia semestru przez studenta uczestniczącego w wymianie międzynarodowej jest zrealizowanie programu zatwierdzonego przez koordynatora instytutowego lub wydziałowego, a w przypadku programu MOST, programu zatwierdzonego przez dziekana. Zaliczeń zajęć dokonuje się na ostatnich zajęciach w okresie zaliczeniowym. Jeżeli wykład kończy się egzaminem, zaliczenia wykładu dokonuje się przez wpis oceny z egzaminu. Warunkiem zaliczenia seminarium w ostatnim semestrze studiów jest akceptacja pracy dyplomowej przez promotora. Student, za zgodą dziekana, może przystąpić do zaliczenia zajęć, w tym do egzaminu, przed wyznaczonym terminem zaliczenia, jednak nie wcześniej niż cztery tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W okresie stanu pandemii zaliczenia odbywają się na zasadach określonych w Zarządzeniu Rektora w sprawie trybu organizacji i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz Zarządzenia Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL w sprawie zasad weryfikacji efektów uczenia się w okresie obowiązywania stanu epidemii. Zgodnie z przyjętymi na wizytowanej Uczelni zasadami i regulaminami, terminy egzaminów ustala dziekan, na podstawie propozycji nauczycieli akademickich składanych nie później niż na 6 tygodni przed rozpoczęciem sesji (w praktyce często już na początku semestru) i po zasięgnięciu opinii przedstawiciela właściwego samorządu studenckiego oraz podaje do wiadomości na jeden miesiąc przed rozpoczęciem sesji. Wyniki egzaminów i zaliczeń wpisywane są odpowiednio przez egzaminatora i prowadzącego zajęcia do protokołu elektronicznego na platformie e-KUL. O wynikach studenci informowani są bezpośrednio i indywidualnie, poprzez platformę e-KUL. Szczegółowe zasady dokumentowania przebiegu studiów określa Zarządzenie Prorektora ds. Nauki i Kształcenia KUL w sprawie określenia zasad dokumentowania przebiegu studiów w postaci elektronicznej. W przypadku prac pisemnych studenci mogą zweryfikować ocenę pracy w czasie konsultacji egzaminatora, które w okresie stanu pandemii odbywają się na platformie MS Teams.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (stosowane wyjątkowo w związku z sytuacją pandemiczną) gwarantują w niezbędnym zakresie identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych. Analiza prac etapowych prowadzi do stwierdzenia, że stosowane metody weryfikacji efektów zasadniczo zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany (prawo kanoniczne i nauki prawne).

Przyjęcie takich zasady weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się oraz weryfikacji efektów uczenia się (z uwzględnieniem i wykorzystaniem metod i technik kształcenia

na odległość), pozwala na konstatację, że umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, a także określają zasady i umożliwiają faktycznie przekazywanie studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Niewątpliwie efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. Forma i tematyka tych prac z uwzględnieniem powyższych zastrzeżeń są właściwe. Prace etapowe są prawidłowo gromadzone i przechowywane przez Uczelnię. Losy absolwentów są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy oraz w zakresie dalszej edukacji. Osiągnięcia zawodowe absolwentów są monitorowane przez Uczelnię i można je uznać za zadowalające. Studenci są też włączani w pracę naukową. Są autorami/współautorami publikacji naukowych oraz wygłaszają referaty na konferencjach.

Jeżeli natomiast chodzi o przyjęte i obowiązujące na wizytowanym kierunku prawo kanoniczne zasady dyplomowania to od strony formalnej są one tożsame z analogicznymi uregulowaniami obowiązującymi w skali całej Uczelni. Do warunków i specyfiki wizytowanego kierunku dostosowywane są jedynie pod względem merytorycznym. Warunkiem zakończenia studiów na wizytowanym, kierunku jest przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Magisterską pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego: profesora lub doktora habilitowanego, a w szczególnych wypadkach doktora. Temat pracy akceptuje promotor, a zatwierdza Rada Instytutu Prawa Kanonicznego nie później niż na rok przed ostatnim dniem zajęć dydaktycznych w ostatnim semestrze studiów. Tematyka prac magisterskich mieści się w dyscyplinach do których przyporządkowany jest oceniany kierunek oraz być spójna z seminarium magisterskim i badaniami naukowymi promotora.

Procedurę składania egzemplarza pracy dyplomowej w formie elektronicznej przez platformę e-KUL określa Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich KUL w sprawie zasad składania egzemplarza pracy dyplomowej w formie elektronicznej poprzez platformę e-KUL z załącznikami. Wraz z pracą dyplomową student składa oświadczenie potwierdzające samodzielność wykonania pracy i zgodność wersji elektronicznej pracy z wersją papierową, a także oświadczenie dotyczące przekazania pracy do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych oraz sprawdzenia pracy przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programu antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Student zobowiązany jest także do złożenia oświadczenia woli dotyczącego: monitorowania kariery zawodowej absolwenta, przesyłania informacji promocyjnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a także niewyłącznej bezterminowej licencji o charakterze nieodpłatnym na udostępnienie pracy dyplomowej w Archiwum Uniwersyteckim KUL. Oceny pracy dokonuje promotor i recenzent wyznaczony przez dziekana. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana. Student odpowiada ustnie na pytania teoretyczne i pytania związane z tematyką pracy. Ogólnie zasady i procedury dyplomowania są trafne, w wystarczającym stopniu specyficzne dla kierunku prawo kanoniczne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego studentowi ogłasza się jego wynik oraz ocenę, jaka zostanie umieszczona na dyplomie ukończenia studiów. W okresie pandemicznym egzaminy dyplomowe odbywają się w formie zdalnej przy użyciu technik teleinformatycznych, na zasadach zgodnych z Zarządzeniem Rektora KUL. w sprawie trybu organizacji

i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

W świetle powyższego należy uznać, że na wizytowanym kierunku prawo kanoniczne nie tylko zasady progresji i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, ale również przyjęte i obowiązujące zasady dyplomowania są dobrze skonstruowane, są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów a zarazem zapewniają możliwość skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, tudzież umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na Uczelnię są właściwe i zgodne ze specyfiką wizytowanego kierunku. Procedury uznawania efektów uczenia się zdobyte poza studiami na wizytowanym kierunku zostały opracowane i spełniają stosowne standardy PKA. Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów są przejrzyste i zapewniają potwierdzanie osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Określone zostały też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. Procedury dyplomowania oraz weryfikacji osiągania efektów uczenia się są zgodne z profilem i specyfiką kształcenia na wizytowanym kierunku. System weryfikacji umożliwia co do zasady weryfikację wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Efekty uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i dyplomowych. Forma, tematyka i poziom prac zarówno etapowych, jak i dyplomowych nie budzą zastrzeżeń Zespołu oceniającego. Uczelnia we właściwej formie i stopniu analizuje osiągnięcia zawodowe absolwentów. Również metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (stosowane wyjątkowo w związku z sytuacją pandemiczną) gwarantują w niezbędnym zakresie identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych oraz są właściwie dostosowane do profilu oraz koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowo-dydaktyczna realizująca zajęcia na kierunku prawo kanoniczne, stanowi dobrze przygotowany zespół, posiadający liczące się w środowisku polskim i zagranicznym osiągnięcia naukowe w dyscyplinach prawo kanoniczne i nauki prawne. Dowodzą tego publikacje naukowe w postaci monografii jedno i wieloautorskich, rozdziały w monografiach i leksykonach, oraz artykuły, które dotyczą zarówno dyscypliny prawa kanonicznego rozumianego w sensie ścisłym, jak również obejmujące płaszczyznę korelacji prawa kanonicznego z rozwiązaniami obowiązującymi w porządku normatywnym Rzeczypospolitej Polskiej. O wysokim walorze tych publikacji świadczy między innymi fakt, że ukazują się one w renomowanych wydawnictwach naukowych, zarówno w języku polskim, jak i obcym (język angielski, włoski, hiszpański, niemiecki, czeski, słowacki, ukraiński). Nie bez znaczenia dla podkreślenia walorów naukowych kadry nauczającej jest również realizacja grantów finansowanych przez podmioty zewnętrzne, w tym zagraniczne. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na kierunku prawo kanoniczne organizują i biorą udział w konferencjach naukowych o ustalonej renomie w środowisku kanonistyki polskiej i zagranicznej, a także prowadzą ogólnopolskie szkolenia dla praktyków prawa kanonicznego. W kształceniu studentów prawa kanonicznego i nabywaniu przez nich kompetencji badawczych sprzyja doświadczenie zawodowe większości nauczycieli, które jest związane z wykonywaniem przez nich funkcji warunkujących bardzo dobrą znajomość prawa i prawa kanonicznego, jak sędzia i adwokat w Sądzie Metropolitalnym Lubelskim, konsultor Rady Prawnej i Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski, członek Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Kontaktów z Przedstawicielami Kościoła Greckokatolickiego na Ukrainie, rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie, a także członek Komisji Dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz członek Rady Doskonałości Naukowej w dyscyplinie prawo kanoniczne.

W chwili obecnej kadra naukowo-dydaktyczna realizująca zajęcia na kierunku prawo kanoniczne liczy 21 pracowników badawczo-dydaktycznych, w tym 1 z tytułem naukowym profesora, 13 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 7 ze stopniem naukowym doktora. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest wystarczająca, aby zapewnić prawidłową realizację zajęć. W roku akademickim 2020/2021 na 1 wykładowcę przypadało średnio około 5 studentów, co zapewnia dobry kontakt i oddziaływanie w procesie kształcenia.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku prawo kanoniczne posiadają wysokie kwalifikacje naukowe i doświadczenie zawodowe w dyscyplinach prawo kanoniczne i nauki prawne, aby umożliwić studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się i realizacji programu studiów prawa kanonicznego. Zajęcia dydaktyczne przez nich prowadzone najczęściej bezpośrednio dotyczą, a niekiedy wręcz wywodzą się z ich działalności naukowej, a w wielu przypadkach stanowią inspirację do programów zajęć. Przeprowadzone hospitacje zajęć - które w związku z pandemią koronawirusa COVID-19 były prowadzone zdalnie przy wykorzystaniu platformy Microsoft Teams - potwierdziły, iż prowadzący oceniane zajęcia byli do nich dobrze przygotowani, a poziom merytoryczny i metodyczny tych zajęć nie budził zastrzeżeń. Tematyka zajęć była zgodna z sylabusami przedmiotu. Wykorzystywane metody dydaktyczne były poprawne i w pełni adekwatne do realizowanych form zajęć. Powyższe potwierdziło, że dobór nauczycieli do prowadzenia tych przedmiotów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Analiza obciążenia godzinowego poszczególnych nauczycieli akademickich, również nie wykazała nieprawidłowości.

Na poziomie Wydziału został wypracowany system wspomagający i kontrolujący nauczanie zdalne. Zgodnie z jego założeniem powołany koordynator kierunku jest zobowiązany do comiesięcznego

raportowania dyrektora i rady programowej Instytut Prawa Kanonicznego o trudności w realizacji procesu dydaktycznego w kształceniu na odległość (przykładowa ankieta w załączeniu).

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Poszczególne przedmioty mają przydzielonych nauczycieli akademickich dobieranych na podstawie ich osiągnięć naukowych i badawczych. Obsady zajęć w danym semestrze dokonuje dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego wraz z radą programową dla kierunku prawo kanoniczne. W miarę potrzeb uzupełnienia kadry dydaktycznej ogłaszane są konkursy na stanowiska badawczo-dydaktyczne. Weryfikacji adekwatności nowego pracownika akademickiego służy przeprowadzenie konkursu otwartego, w którym kandydat jest między innymi oceniany przez co najmniej dwie osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, reprezentujące tę samą co kandydat dyscyplinę nauki.

W ramach pomocy świadczonej przez Uniwersytet nauczyciele akademicy mają możliwość udoskonalania swoich umiejętności w zakresie e-learningu, technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej, przygotowania materiałów dydaktycznych w języku obcym, prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym, a także możliwość wzięcia udziału w bezpłatnym kursie języka angielskiego w ramach szkoleń ujętych w „Zintegrowanym programie podnoszenia kompetencji studentów i pracowników KUL”. W okresie pandemii koronawirusa COVID-19 Uniwersytet przygotował szereg szkoleń (on-line) oraz instrukcji ułatwiających korzystanie z narzędzi przewidzianych do kształcenia na odległość. Pracownikom zapewniono stały dostęp do: 1) instrukcji korzystania z aplikacji Microsoft Teams udostępnionej w ramach Office365 i połączenia się do spotkania; 2) instrukcji tworzenia zespołów klasowych oraz grup studenckich, notesu zajęć i obsługi zadań; 3) instrukcji uruchamiania audio, video i użycia lekcji zdalnych, 4) instrukcji użycia Microsoft Forms, czyli elektroniczne ankiety i testy; 5) linku do szkolenia video z Microsoft Teams; 6) instrukcji wykonywania niektórych czynności w Moodle; 7) instrukcji dwujęzycznej dla aplikacji Moodle. Ponadto całość obsługi technicznej związanej z pracą zdalną w realizacji procesu dydaktycznego poprzez aplikację Microsoft Teams została powierzona administracji Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL.

W Instytucie Prawa Kanonicznego funkcjonuje adekwatny system oceny okresowej pracowników w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Nauczyciele akademicy podlegają ocenie zarówno przez studentów w formie anonimowych ankiet, jak i przez koordynatora kierunku w formie hospitacji zajęć. Ankiety są anonimowe, dostępne przez dział Teleinformatyczny KUL, a ich wyniki udostępniane po zakończeniu sesji poprawkowej. Wyniki ankiet oraz sprawozdania z hospitacji zajęć dyskutowane są w ramach Instytutu Prawa Kanonicznego, a przypadki wskazujące na nieprawidłowości są analizowane w ramach władz Instytutu oraz Kolegium Dziekańskiego, które podejmuje decyzję o wsparciu pracownika w celu wyeliminowania uchybień lub przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej.

Każdy nauczyciel akademicki realizujący zajęcia na kierunku prawo kanoniczne, podlega okresowej ocenie raz na 2 lata (w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora ocena jest dokonywana co 4 lata). Ocena jest dokonywana na podstawie arkuszy oceny udostępnionych nauczycielom akademickim na platformie e-KUL i obejmuje trzy obszary: działalność

dydaktyczną, działalność naukową i działalność organizacyjną. W obszarze dydaktycznym uwzględniany jest wynik ewaluacji zajęć nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów.

Na Wydziale są przeprowadzane regularnie przeglądy oraz ocena kadry naukowo-dydaktycznej, uwzględniająca osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, a wnioski z tych ocen mają wpływ między innymi na przedłużenie zatrudnienia czy poparcia wniosku pracownika o uruchomienie postępowania w sprawie uzyskania stopnia naukowego.

Dbłość o wszechstronny rozwój kadry jest jednym z głównych priorytetów w funkcjonowaniu Instytutu Prawa Kanonicznego i stanowi ważny czynnik wpływający na jego obecną pozycję i prestiż. Na Uczelni funkcjonują – realizowane w wielu obszarach – mechanizmy wsparcia i motywacji rozwoju kadry, działające zarówno na poziomie wydziałowym, jak i ogólnouczelnianym. Jednym z jej elementów jest arkusz oceny pracownika (regulowany Zarządzeniem Rektora KUL z 30 marca 2017 r. w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich, Nr ROP-0101-29/17), a także system aktywnej polityki płacowej (regulowanej Zarządzeniem Nr 2/2020 Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL z dnia 3 czerwca 2020 r.). Na szczęblu Uczelni funkcjonuje też system nagród rektorskich obejmujący działalność organizacyjną, dydaktyczną i naukową. Wnioski awansowe są opiniowane przez bezpośredniego przełożonego, Radę Instytutu Prawa Kanonicznego i jego Dyrektora, Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, oraz Uniwersytecką Komisję ds. Nauki. Ustawicznemu podnoszeniu kompetencji kadry dydaktycznej służą również staże zagraniczne w wiodących ośrodkach, takich jak Pontificio Istituto Orientale a Roma we Włoszech, Akademia Kanonického Práva v Brně na Słowacji, a także Universidad Complutense de Madrid oraz w Universidad de Huelva w Hiszpanii.

Dziekan Wydziału jest osobą rozwiązującą konflikty mogące pojawić się w Instytucie Prawa Kanonicznego. Polityka kadrowa zawiera zasady rozwiązywania konfliktów. Dotychczas nie było potrzeby stosowania jakichkolwiek działań antyprzemocowych lub antydyskryminacyjnych.

Propozycja ceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie kadry naukowo-dydaktycznej realizującej zajęcia w Instytucie Prawa Kanonicznego, odpowiadają kierunkowi studiów prawo kanoniczne. Wysoko wykwalifikowana kadra o uznaniu międzynarodowym jest mocnym filarem kierunku. Liczba samodzielnych pracowników jest w pełni wystarczająca do realizacji zadań dydaktycznych, zgodnie ze standardami obowiązującymi w Polsce i w wiodących uczelniach europejskich. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia związane z dyscypliną prawo kanoniczne i nauki prawne, do których jest przyporządkowany kierunek prawo kanoniczne, posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tych dyscyplin, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Pracownicy ocenianego kierunku publikują w uznanych czasopismach naukowych, liczących się opracowaniach zbiorowych i encyklopedycznych oraz monografiach. Publikują zarówno w języku polskim jak i obcym (język angielski, włoski, hiszpański, niemiecki, czeski, słowacki, ukraiński). Realizują zewnętrzne granty badawcze, organizują i biorą udział w konferencjach naukowych o ustalonej renomie w środowisku kanonistyki polskiej i zagranicznej, prowadzą ogólnopolskie szkolenia dla praktyków prawa kanonicznego, a także posiadają liczne kontakty z instytucjami związanymi z prawem kanonicznym. Podkreślić należy, iż część nauczycieli na

ocenianym kierunku, prowadzi regularne zajęcia w innych zagranicznych ośrodkach naukowych. Prowadzone zajęcia dydaktyczne na kierunku prawo kanoniczne najczęściej bezpośrednio dotyczą, a niekiedy wręcz wywodzą się z działalności naukowej pracowników akademickich, a w wielu przypadkach stanowią inspirację do programów zajęć. Polityka kadrowa, realizowana zarówno w wymiarze uniwersyteckim, jak i wydziałowym, sprzyja nauczycielom prowadzącym zajęcia w ich prawidłowej realizacji, a także stymuluje ich ustawiczny rozwój naukowo-organizacyjny. Dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego wraz z koordynatorem przedmiotów monitorują prowadzenie zajęć dydaktycznych, również prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, między innymi poprzez hospitacje i ankietyzację studentów. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzone są w ramach Instytutu Prawa Kanonicznego, który korzysta z bazy lokalowej Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. Pomieszczenia naukowo-dydaktyczne oraz dydaktyczne zlokalizowane są w budynku Collegium Iuridicum. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w rzutniki multimedialne, ekrany i komputery. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku prawo kanoniczne, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, prawidłową realizację zajęć. Sale wykładowe, seminaryjne, ćwiczeniowe, gabinety nauczycieli akademickich, biblioteka, czytelnia, pracownia komputerowa, pokoje administracyjne, pokój samorządu i kół naukowych i ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Pomieszczenia te są w pełni dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia też odpowiednią infrastrukturę informatyczną, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparaturę badawczą, specjalistyczne oprogramowanie (dostęp do baz prawnych). Sale do prowadzenia działalności dydaktycznej odzwierciedlają potrzeby wynikające z różnych form (różnego rodzaju) tychże zajęć. Dla zajęć prowadzonych w formie wykładów (również konwersatoriów) przeznaczone są sale, których ułożenie stołów i krzeseł ma charakter audytoryjny, natomiast dla ćwiczeń oraz lektoratów dobierane są sale, które umożliwiają prowadzenie zajęć w formie warsztatów, zajęć grupowych, czy wykorzystując inne formy aktywizacji studentów. Konwersatoria prowadzone są także niekiedy

w saloniku dyskusyjnym, wyposażonym w sprzęt audiowizualny (projektor + ekran projekcyjny). Mając na uwadze powyższe liczbę, wielkość i układ pomieszczeń pozostają dostateczne dla ich celów.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne w pomieszczeniach Wydziału pozostają dostatecznie sprawne, jak też nie odbiegają od aktualnie używanych powszechnie w działalności dydaktycznej i naukowej. Sale dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są zasadniczo dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Studenci mają zapewniony dostęp do szeregu baz bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w kartach zajęć, oraz do Lubelskiej Biblioteki Wirtualnej (LBW). Lubelska Biblioteka Wirtualna daje studentom jednoczesny dostęp do informacji o zbiorach bibliotek naukowych: Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie, Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Z uwagi na nieliczną liczbę studentów zajęcia odbywają się zazwyczaj w mniejszych salach, około 20-osobowych, z których większość jest wyposażonych w sprzęt umożliwiający wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak komputery i projektory, dostępne są również tablice i monitory interaktywne przystosowane do nauczania na odległość.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość korzystania z biblioteki Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji z czytelnią w Collegium Jana Pawła II [26984 – liczba książek; 2998 – liczba woluminów czasopism; 17 – liczba tytułów czasopism; 2 – liczba stanowisk komputerowych] oraz w Collegium Iuridicum [2565 – liczba książek; 747 – liczba woluminów czasopism; 22 – liczba tytułów czasopism; 3 – liczba stanowisk komputerowych]. W poszczególnych katedrach znajduje się podstawowy księgozbiór, z którego korzystają studenci. Tym samym należy uznać, iż infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Zasoby biblioteki i czytelni obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością. Co do zasady zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Warto zauważyć, iż Uczelnia umożliwia i praktykuje wypożyczanie stacjonarne materiałów oraz umożliwia nauczycielom akademickim oraz studentom skanowanie zbiorów i przysyłanie materiałów online.

W związku z pracą zdalną warto podkreślić, iż studenci mają zapewnioną możliwość pracy zdalnej tj. w Uczelni działa sieć wewnętrzna zaś z domów udostępniono studentom i pracownikom pełny dostęp do zasobów uczelnianych, bibliotecznych. Dostęp ten jest wykorzystywany także przez pracowników, warto podkreślić, iż Uczelnia wprowadziła dostępność onlinową do baz i materiałów nie tylko w związku z pandemią. Uczelnia zapewnia też nauczycielom akademickim uczelnia zapewnia możliwość pracy zdalnej także z poziomu uczelni, każdy z gabinetów wyposażony jest w odpowiednią infrastrukturę, nadto jedno z pomieszczeń zostało wyposażone w wysoce specjalistyczny sprzęt do pracy zdalnej. Dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość udostępniono pracownikom i studentom za darmo.

Uczelnia dokonuje stałego przeglądu, monitoringu potrzeb studentów i nauczycieli akademickich. Przeglądy te są zadaniem stałym zespołu ds. jakości kształcenia oraz osób odpowiedzialnych za infrastrukturę. Uczelnia zapewnia zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP oraz stale monitoruje ich jakość.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Infrastruktura jest też przedmiotem ankiet ewaluacyjnych. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia wskazanej infrastruktury. W okresowych przeglądach biorą udział lub mogą zgłaszać uwagi także nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia, jak również studenci.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje wystarczającą infrastrukturą i zapleczem dydaktycznym, zapewniając realizację efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku prawo. Nowoczesna baza dydaktyczna umożliwia efektywne kształcenie, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Dostęp do odpowiedniej infrastruktury (zwłaszcza teleinformatycznej) i materiałów dydaktycznych, stwarza studentom możliwość samodzielnej i/lub zdalnej realizacji zadań wynikających z programu studiów. Uczelnia zapewnia studentom kierunku prawo dostęp do aktualnych i reprezentatywnych zasobów bibliotecznych oraz informacyjnych, w szczególności do literatury wskazanej w sylabusach, a dodatkowo bogatego pakietu baz naukowych (w tym zagranicznych). Uczelnia systematycznie monitoruje oraz doskonali infrastrukturę dydaktyczną, naukową oraz biblioteczną, a także posiadane i rozbudowywane zasoby edukacyjne. Niewątpliwą mocną stroną Uczelni jest pełna dostępność budynku dydaktycznego oraz strony Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Skanowanie materiałów przez pracowników biblioteki oraz przysyłanie ich zamawiającym online – dla studentów z niepełnosprawnościami stale, dla wszystkich studentów w dobie pandemii.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku prawo kanoniczne, są zgodne z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku prawo kanoniczne. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie kierunku prawo kanoniczne to siłą rzeczy głównie podmioty kościelne (kościół rzymsko-katolicki i katolickie kościoły wschodnie), a w szczególności, ze względu na profesjonalną specyfikę kierunku, trzy kategorie instytucji – parafie, kurie biskupie i arcybiskupie oraz sądy duchowne. Ze względu na lokalizację uczelni najściślejsza współpraca prowadzona jest z parafiami Archidiecezji Lubelskiej, lubelską Kurią Arcybiskupią oraz Metropolitalnym Sądem Lubelskim. Zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego jest zgodny z ich umiejscowieniem w strukturze terytorialnej kościoła w Polsce. Na uwagę zasługuje fakt, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter transgraniczny i jest prowadzona między innymi z rządcami katolickich kościołów wschodnich.

Jednostka prowadzi systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, opartą głównie na relacjach bilateralnych, choć nie bez znaczenia dla kształtowania współpracy pozostaje umiejscowiona na poziomie Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji – Rada Ekspertów, stanowiąca instytucjonalną formę kooperacji. Przedstawiciele pracodawców uczestniczą w pracach Rady Ekspertów, biorąc czynny udział w ewaluacji programu kształcenia, ale także służąc bieżącymi konsultacjami dotyczącymi realizacji programu, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów. Współpraca w wymiarze formalnym prowadzona jest w oparciu o jasne, spisane procedury oraz towarzyszy jej niezbędna dokumentacja, przy czym stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do zakresu i charakteru współpracy. Podpisane zostały stosowne umowy o współpracy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Istotny jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia – m.in. poprzez udział w tworzeniu prac magisterskich. Wspólnie z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowano wiele prac magisterskich, m.in. dotyczących zagadnienia kanonicznej ważności małżeństwa oraz specyfiki relacji dyplomatycznych Stolicy Apostolskiej z innymi państwami

Wspólnie z pracodawcami realizowane są zajęcia terenowe oraz wizyty studyjne w miejscach pracy prowadzonych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. W programie studiów znajdują się zajęcia *ćwiczenia sądowe*. W ramach tych zajęć część godzin przeprowadzana jest w siedzibie Sądu Metropolitalnego w Lublinie. Ponadto w ramach aktywności studentów w Kole Naukowym Kanonistów organizowane były wyjazdy do instytucji kościelnych i państwowych, w celu poznania przez studentów ich struktury, codziennej działalności i zadań pracowników. Wyjazdy odbyły się m.in. do następujących instytucji: Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, Nuncjatury Apostolskiej w Polsce, Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

W ramach Dni Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji (Lexalia) na prośbę studentów organizowane są warsztaty z prawa kanonicznego, które prowadzą albo pracownicy Instytutu albo pracownicy sądownictwa i administracji kościelnej. Dotychczas warsztaty dotyczyły m.in.: technik pisania pism procesowych, metodologii pracy naukowej, analizy procesu o stwierdzenie nieważności małżeństwa (na aktach procesowych z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony danych osobowych).

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowane są również programy stażowe. Przykładem jest staż jednej ze studentek prawa kanonicznego w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej.

Na rzecz i we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są również przedsięwzięcia o charakterze badawczym, naukowym. Jako przykłady efektów tej współpracy można wymienić m.in. publikację Leksykonu Prawa Kanonicznego oraz konferencje naukowe.

Pracownicy Instytutu kształcą nie tylko przyszłych pracowników instytucji kościelnych, ale uczestniczą także w rozwoju obecnych praktyków sądownictwa kościelnego. Przykładowo w związku z reformą procesową wprowadzoną w 2015 r. przez papieża Franciszka pracownicy Instytutu, a zwłaszcza Katedry Kościelnego Prawa Procesowego zorganizowali Ogólnopolską Konferencję Naukowo-Szkoleniową *Mitis Iudex Dominus Iesus*. Celem tego wydarzenia było nie tylko przedstawienie nowych regulacji prawnych w zakresie prawa procesowego w Kościele, ale także omówienie ze środowiskiem kanonistów zasad procesu skróconego przed biskupem.

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są przedsięwzięcia społeczne, w ramach, których wykorzystywany jest wolontariat studencki oraz kadry dydaktycznej, który wprost przekłada się na osiągnięcie efektów uczenia określonych dla kierunku.

Należy podkreślić, że wśród pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku prawo kanoniczne są reprezentowani praktycy, którzy oprócz znacznego dorobku naukowego mogą się wykazać doświadczeniem w pracy zawodowej w podmiotach zajmujących się stosowaniem prawa kanonicznego. Niektórzy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku prawo kanoniczne są zawodowo związani z Lubelskim Sądem Metropolitalnym, Kurią Archidiecezjalną w Lublinie lub z parafiami.

Pracodawcy uczestniczą w prowadzeniu monitoringu losów absolwentów kierunku prawo kanoniczne, w ścisłej współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest analiza potrzeb i tendencji na rynku pracy. Wnioski z analiz służą m.in. niezbędnym modyfikacjom programu studiów.

Ścisła współpraca z pracodawcami znajduje swój wyraz również w zakresie praktyk zawodowych. Zarówno dobór miejsc odbywania praktyk, osób będących opiekunami praktyk, jak i dobór procedur zapewniają efektywne osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć.

Innowacyjną i wyczerpującą kryteria dobrych praktyk, formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest uruchomienie w ramach portalu e.kul.pl oferty eksperckiej dla podmiotów profesjonalnych, zajmujących się stosowaniem prawa kanonicznego lub reprezentowaniem stron w postępowaniach sądowo-kanonicznych lub czynnościach prawnych na gruncie prawa cywilnego, przy których zastosowanie mają odpowiednie normy prawa kanonicznego. Oferta obejmuje przygotowanie i przeprowadzenie dedykowanych szkoleń autorskich, przygotowanie fachowych ekspertyz i opinii, opiniowanie aktów prawa wewnętrznego kościołów oraz aktów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie dotyczącym funkcjonowania kościołów oraz wiele innych.

W sposób regularny prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Podczas przeglądów brana pod uwagę jest opinia studentów.

Należy podkreślić, iż odnośnie wizytowanego kierunku, jak chodzi o kryterium 6, wdrożone zostały wszystkie zalecenia sformułowane podczas poprzedniej oceny programowej, szczególnie jak chodzi o formalizację współpracy w zakresie realizacji praktyk studenckich (podpisanie stosownych umów) oraz nadanie samym praktykom odpowiednich ram proceduralnych. Poszerzono również bazę podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzona jest współpraca, szczególnie jak chodzi o podmioty świeckie, nie będące częścią struktury hierarchicznej kościoła rzymsko-katolickiego oraz kościołów wschodnich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nie ulega wątpliwości, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Podmioty zajmujące się stosowaniem prawa kanonicznego, z którymi prowadzona jest współpraca, bez wątpienia powyższe kryterium spełniają.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca oparta jest na ramach formalnych, zarówno w formie umów bilateralnych, jak i w oparciu o wydziałowe instytucje powołane m.in. w tym celu. Stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do jej celów i pozwala na efektywne ich osiągnięcie. Wśród bogatych, zróżnicowanych form współpracy, wyróżnić możemy organizację praktyk zawodowych, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac dyplomowych, udziału

przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i badania losów absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Efektem współpracy działania projakościowe i prorozwojowe.

Nie ulega wątpliwości, że współpraca ma charakter harmonijny, a korzyści z niej płynące widoczne są zarówno w wymiarze poprawy jakości kształcenia, jak i po stronie pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Innowacyjną i wyczerpującą kryteria dobrych praktyk, formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest uruchomienie w ramach portalu e.kul.pl oferty eksperckiej dla podmiotów profesjonalnych, zajmujących się stosowaniem prawa kanonicznego lub reprezentowaniem stron w postępowaniach sądowo-kanonicznych lub czynnościach prawnych na gruncie prawa cywilnego, przy których zastosowanie mają odpowiednie normy prawa kanonicznego. Oferta obejmuje przygotowanie i przeprowadzenie dedykowanych szkoleń autorskich, przygotowanie fachowych ekspertyz i opinii, opiniowanie aktów prawa wewnętrznego kościołów oraz aktów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie dotyczącym funkcjonowania kościołów oraz wiele innych.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Instytut Prawa Kanonicznego umożliwia podnoszenie poziomu umiędzynarodowienia w procesie kształcenia. Wpisuje się to nie tylko w strategię rozwoju Instytutu Prawa Kanonicznego KUL na lata 2020-2025, która została przygotowana na podstawie przyjętej 30 stycznia 2020 r. przez Senat KUL strategii całego rozwoju uniwersytetu (dokument w załączeniu), ale wynika to również z dotychczasowej działalności Instytutu. Podnoszenie kwalifikacji językowych realizowane jest przez lektoraty języków obcych nowożytnych prowadzonych przez Studium Języków Obcych. Lektoraty uwzględniają słownictwo specjalistyczne dla nauk prawnych, a studenci dzieleni są na grupy odpowiadające poziomowi języka według skali A1-C2, zgodnej z egzaminami TELC. Program studiów daje możliwość wyboru między innymi języka angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, włoskiego, rosyjskiego. Studenci kierunku prawo kanoniczne rozwijają umiejętności językowe w wymiarze 120 godzin kursu wybranego języka obcego. Lektoraty języka obcego kończą się egzaminem na poziomie CEF B2, niezależnie od poziomu nauczania, od którego zaczynali naukę. Studenci mają także możliwość podejścia do egzaminów międzynarodowych, np. TELC. Oprócz języka obcego nowożytnego, studenci na kierunku prawo kanoniczne zobowiązani są do nauki języka łacińskiego ogólnego w wymiarze 60 godzin oraz uczyć się łaciny prawniczej w wymiarze 30 godzin.

Możliwość rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów na ocenianym kierunku, stwarza nawiązana przez Instytut Prawa Kanonicznego ścisła współpraca międzynarodowa z 7 ośrodkami naukowymi: w Hiszpanii (Universidad de Navarra, Pamplona), Włoszech (Libera Università Maria Ss. Assunta di Roma), Szwajcarii (Facoltà di Teologia di Lugano), Armenii (Eurasia International University, Yerevan), Rumunii (University of Alba Iulia), Słowacji (Trnavská Univerzita v Trnave), Ukrainie (Faculty of Law of Uzhhorod National University). Wymiana międzynarodowa jest możliwa przede wszystkim w ramach programu Erasmus+ oraz Europejskiej Sieci Naukowej KULTAX. Dzięki tym programom odbyło się 5 wyjazdów nauczycieli z wykładami do Universidad Complutense de Madrid oraz Universidad de Huelva (Hiszpania), a także dwoje studentów otrzymało stypendium i kształci się w Libera Università Maria Ss. Assunta di Roma (Włochy). Inny nauczyciel nieprzerwanie od 2005 roku jest profesorem wizytującym w Pontificio Istituto Orientale a Roma we Włoszech, a także realizuje zajęcia dydaktyczne w Akademii Kanonicznego Práva v Brně na Słowacji, z którą Instytut Prawa Kanonicznego KUL przygotowuje się do otwarcia wspólnych studiów w zakresie prawa kanonicznego. W celu zwiększenia poziomu wymiany międzynarodowej Instytut Prawa Kanonicznego KUL przyjmował również u siebie pracowników naukowych z zagranicznych uczelni, między innymi ze Słowacji i Hiszpanii (Trnavská Univerzita v Trnave, Universidad Complutense de Madrid, Universidad Internacional de La Rioja). Wymiana międzynarodowa promowana jest przez platformę e-KUL, media społecznościowe oraz wiadomości e-mailowe.

Wyrazem współpracy międzynarodowej są też trzy projekty naukowe: 1) realizowany w latach 2018-2019 we współpracy z Uniwersytetem Trnavskim w Trnawie projekt finansowany z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego; 2) realizowany w latach 2016-2019 projekt finansowany przez Agencję Grantów Naukowych Ministerstwa Edukacji, Nauki, Młodzieży i Sportu Republiki Słowackiej; 3) realizowany w latach 2018-2020 we współpracy z Uniwersytetem Św. Pawła w Ottawie projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki.

W celu powiększenia poziomu umiędzynarodowienia Instytut Prawa Kanonicznego KUL posiada w swojej ofercie zajęcia realizowane dla studentów zagranicznych w języku angielskim. Zajęcia w języku obcym praktycznie nie odbywają się, gdyż zainteresowanie studiowaniem wyrażają obcokrajowcy głównie z Ukrainy i Białorusi, którzy zwykle wykazują już znajomość języka polskiego.

Okresową ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującą ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, na poziomie ogólnouczelnianym prowadzi i koordynuje Dział Współpracy z Zagranicą KUL, natomiast na poziomie Instytutu Prawa Kanonicznego jest ona realizowana w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a także przez ustanowionego koordynatora programu Erasmus+ oraz koordynatora sekcji obsługi wymian międzynarodowych Działu Współpracy z Zagranicą KUL. Efektem tych ocen jest formułowanie strategii działań zmierzających do zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Na przykład wśród celów strategicznych wskazanych w "Strategii rozwoju Instytutu Prawa Kanonicznego na lata 2020-2025", wymienić można uruchomienie wspólnych studiów w zakresie prawa kanonicznego z Akademią Prawa Kanonicznego w Brnie, rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie prawa Kościołów Wschodnich w ramach Centrum Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich, zwiększenie częstotliwości w przedmiocie wymiany międzynarodowej studentów i nauczycieli (staże dydaktyczne i badawcze), stworzenie mechanizmów mających na celu pozyskanie profesorów wizytujących z renomowanych ośrodków naukowych do prowadzenia zajęć w Instytucie, zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej z podmiotami kościelnymi i ośrodkami naukowymi w zakresie prowadzenia wspólnych studiów, badań i projektów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Instytut Prawa Kanonicznego KUL posiada duży potencjał w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dysponuje wystarczającą bazą stwarzając możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności, zarówno dla nauczycieli jak i studentów. Wystarczy tylko wspomnieć, iż Stolica Apostolska, jej instytucje i ich umiejscowienie, które są szczególnym przedmiotem zainteresowania naukowego Instytutu Prawa Kanonicznego, niejako same narzucają kierunek rozwoju aktywności międzynarodowej. Umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku prawo kanoniczne umożliwiające zawarte umowy o współpracy Instytutu Prawa Kanonicznego z wiodącymi uczelniami zagranicznymi, z którymi wymiana międzynarodowa nauczycieli i studentów jest możliwa przede wszystkim w ramach programu Erasmus+ oraz Europejskiej Sieci Naukowej KULTAX. Instytut Prawa Kanonicznego posiada w swojej ofercie zajęcia na kierunku prawo kanoniczne realizowane dla studentów zagranicznych w języku angielskim, a także zapewnia podnoszenie kwalifikacji językowych poprzez lektoraty języków obcych z uwzględnieniem specjalistycznego słownictwa prawniczego. Okresową ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym prowadzi i koordynuje Dział Współpracy z Zagranicą KUL, natomiast na poziomie Instytutu Prawa Kanonicznego jest ona realizowana w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a także przez ustanowionego koordynatora programu Erasmus+ oraz koordynatora sekcji obsługi wymian międzynarodowych Działu Współpracy z Zagranicą KUL.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia zapewnia studentom wizytowanego kierunku wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Dedykowane wsparcie objawia się na wielu płaszczyznach poprzez m.in. wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zapewnienie odpowiednich narzędzi do rozwijania się studentów, wsparcie aktywności wykraczających poza program studiów, pomoc materialną oraz animację ruchu naukowego i społecznego. Zadbano również o stworzenie odpowiednich warunków do udziału w programach wymiany krajowej i międzynarodowej. Uczelnia ma także na uwadze wyrównywanie szans edukacyjnych m.in. poprzez opiekę nad określonymi grupami studentów, które wymagają dodatkowych środków materialnych i czasowych. Wsparcie ma charakter systematyczny i stały, działając sprawnie w ramach przyjętych wcześniej rozwiązań. Jest ono dostosowane do potrzeb studentów zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych.

Uczelnia zapewnia studentom kierunku prawo kanoniczne dostęp do platformy e-KUL, która umożliwia studentom efektywne funkcjonowanie na Uczelni. Dzięki niej studenci m.in. uzyskują dostęp do

materiałów i pomocy dydaktycznych jak również dostęp do informacji o istotnych projektach. Platforma zawiera dziennik elektroniczny i raport aktywności studenta, terminarz zaliczeń zapewnia też dostęp do informacji kierowanej przez władze Uczelni do studentów, pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników administracji. Oprócz uzyskania dostępu do formularzy i wzorów dokumentów, użytkownicy platformy zyskują także dostęp do uczelnianej poczty e-mail. Powyższe rozwiązanie w pozytywny sposób wpływa na skuteczną komunikację między Uczelnią i studentami, znacznie przyspieszając wymianę informacji, a tym samym zapewniając istotne wsparcie studentów w procesie uczenia się oraz w innych dodatkowych aktywnościach, które podejmuje interesariusze wewnątrz studium na kierunku prawo kanoniczne.

Uczelnia dostarcza szeroki zakres wsparcia merytorycznego, finansowego i organizacyjnego w działalności naukowej. Pracownicy mają obowiązek odbywania konsultacji ze studentami. Godziny tych konsultacji dostosowane są do planu zajęć na kierunku prawo kanoniczne, a podane są na stronie internetowej oraz w platformie e-KUL. Realizowane są w sposób zdalny przez dedykowaną platformę. Oprócz wyznaczonych godzin, istnieje możliwość też bezpośredniego, indywidualnego kontaktu z nauczycielami akademickimi. Studenci IV i V roku mogą wziąć udział w projekcie Szlifiernia Diamentów KUL, dzięki któremu mają możliwość postawienia pierwszych kroków na potencjalnej ścieżce naukowej. W ramach programu każdy student zostaje zaangażowany w prace naukowe i otrzymuje opiekę merytoryczną, dzięki czemu może planować swój rozwój naukowy. Uczelnię cechuje indywidualne podejście do studenta. Na kierunku studium stosunkowo niewielu studentów, co sprzyja pracy studenta bezpośrednio z wykładowcą. Studenci zagraniczni ponadto mogą liczyć na wsparcie ze strony nauczycieli akademickich, którzy pozostają dla nich dostępni podczas konsultacji i dodatkowych spotkań. Uczelnia zapewnia studentom niezbędne oprogramowanie i infrastrukturę do nauczania zdalnego oraz do rozwijania się pod kątem naukowym, z którego studenci mogą korzystać również w ramach dodatkowych aktywności poza obowiązkowymi zajęciami przewidzianymi programem studiów. Studenci kierunku są w odpowiedni sposób przygotowywani do korzystania z oprogramowania do nauczania zdalnego. W tym celu organizowane są odpowiednie szkolenia dla studentów oraz udostępniane szczegółowe poradniki. W razie problemów, studenci mają możliwość uzyskania pomocy technicznej poprzez kontakt z odpowiednią osobą, w sposób wskazany na stronie internetowej. Wykluczeni cyfrowo studenci mogą liczyć na wsparcie w nauczaniu zdalnym ze strony Uczelni. W tym celu gwarantuje się studentom możliwość korzystania na wniosek studenta z infrastruktury Uczelni przy zachowaniu odpowiednich procedur bezpieczeństwa.

Studenci kierunku przygotowani są we właściwy sposób do działalności zawodowej i społecznej. Odpowiednia oferta programowa uzupełniana jest poprzez Zintegrowane Programy Rozwoju KUL, dzięki którym studenci mają możliwość wzięcia udziału w płatnych stażach. Oprócz tego na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier KUL, które poprzez doradztwo zawodowe oraz organizację dodatkowych praktyk zawodowych i specjalistycznych warsztatów pomaga studentom w zaplanowaniu odpowiedniej ścieżki zawodowej. W ofercie znajdują się też staże poradnictwa zawodowego i doradztwa biznesowego, uzupełniane konsultacjami dokumentów aplikacyjnych, szkoleniami i ofertą coachingu zawodowego.

Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów. Oprócz Stypendium Rektora dla wybitnych jednostek, studenci mogą liczyć na wsparcie w postaci stypendium socjalnego i stypendium dla niepełnosprawnych. Dodatkowo, w razie wystąpienia trudnej sytuacji losowej, studenci mają możliwość otrzymania zapomogi lub pomocy w formie ulgi finansowej na

zakwaterowanie w domach studenckich. W procedurze przyznawania środków pomocy materialnej uczestniczy samorząd studencki.

Studenci pragnący poszerzyć zakres materiału przewidzianego w programie studiów na podstawie oferty dydaktycznej całej Uczelni lub chcący wziąć udział w pracach badawczych, mają możliwość odbycia studiów w ramach indywidualny tok studiów. Dla osób, u których wystąpi potrzeba dostosowania rozkładu zajęć i sesji z powodu kolizji bądź sytuacji życiowych, możliwe jest realizowanie programu w ramach indywidualnej organizacji studiów.

Studenci kierunku mają możliwość uczestniczenia w pracach Koła Naukowego Kanonistów lub zrzeszania się w inne organizacje studenckie. Uczelnia zapewnia członkom organizacji studenckich możliwość rozwoju, m.in. poprzez umożliwienie wygłoszenia prelekcji podczas ogólnopolskich konferencji naukowych oraz możliwość uzyskania wsparcia finansowego.

Uczelnia prawidłowo wspiera również inne formy aktywności studenckiej jak chociażby rozwój sportowy studentów. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, oprócz realizacji zajęć wychowania fizycznego, prowadzi sekcje sportowe, stanowiące reprezentację na zewnątrz Uczelni.

Wsparcie studenckie uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb różnych grup interesariuszy wewnętrznych studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W tym celu została powołana została jednostka KUL CAN. Zajmuje się ona m.in. adaptacją podręczników i materiałów dydaktycznych do potrzeb osób niepełnosprawnościami. Funkcjonowanie jednostki przyczynia się do lepszego funkcjonowania tych osób na Uczelni, czyniąc ją przez to bardziej przyjazną i otwartą na studentów z różnymi potrzebami. Oprócz udogodnień w ramach Uczelni, jednostka zapewnia kursy orientacji przestrzennej oraz transport na Uczelnię osobom z trudnościami w poruszaniu się. Każda osoba z niepełnosprawnością, która wymaga dodatkowej opieki, może zgłosić się do jednostki i dzięki temu uzyskać niezbędną, zindywidualizowaną pomoc w zakresie studiowania na Uczelni. Uczelnia wspiera również studentów przyjezdnych. Strona internetowa Uczelni oraz inne najważniejsze źródła informacji dotyczące kierunku prawo kanoniczne, oprócz języka polskiego, dostępne są także w języku angielskim. Dodatkowo Sekcja Obsługi Kandydatów i Studentów obsługuje również studentów w języku rosyjskim i ukraińskim. Zadaniem pracowników Sekcji jest dbanie o właściwy przebieg rekrutacji, jak i opieka nad obecnymi studentami Uczelni.

System rozstrzygania skarg i wniosków funkcjonuje na Uczelni sprawnie. Rozstrzyganie spraw leży w kompetencji Prodziekana do spraw studenckich. Występuje on w kontaktach z władzami Uczelni i nauczycielami akademickimi reprezentując studentów. W przypadku trudności osobistych, jest on właściwą osobą na Uczelni, aby udać się z prośbą o pomoc w rozwiązaniu zaistniałego problemu. Oprócz Prodziekana ds. studenckich, na Uczelni istnieje funkcja Rzecznika Praw Studenta, który doradza potrzebującym tego innym studentom w kwestiach prawnych oraz do którego kompetencji należy rozwiązywanie ewentualnych konfliktów między studentami i prowadzącymi zajęcia. W razie dojścia do sytuacji związanej z przejawem dyskryminacji lub przemocy, uczestnik takiej sytuacji może zwrócić się w celu przeprowadzenia interwencji do którejkolwiek z wyżej wymienionych osób w zależności od tego, czy chciałby pozostać anonimowy lub czy sprawa powinna przyjąć przebieg formalny lub nieformalny. Student, który napotka na problem, ma możliwość rozwiązania go w sposób nieformalny, w drodze konsultacji z opiekunem roku, Prodziekanem, samorządem studenckim, starostami czy Rzecznikiem Praw Studenta.

Studenci kierunku mają możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, w ramach Poradni Zdrowia KUL, w której funkcjonuje Gabinet Psychologiczny. Osobom doświadczającym trudności, czy przeżywającym kryzys, oferowane jest poradnictwo, terapia krótkoterminowa, diagnoza i wystawianie opinii psychologicznych. Dodatkowo samorząd studentów przy wsparciu Uczelni prowadzi kampanie z zakresu zdrowia psychicznego, za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także przeprowadza ankiety dotyczące samopoczucia studentów Uczelni.

Na pierwszym roku studiów przeprowadzane są szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia biblioteczne, jak i szkolenia dotyczące etosu i kultury studenckiej, obejmujące swoim zakresem kwestie przeciwdziałania przemocy oraz dyskryminacji. Ponadto samorząd studentów przeprowadza szkolenie z praw i obowiązków studenta, w którym przekazywany jest ogół informacji dotyczących życia studenckiego i zasad panujących na Uczelni.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z pomocą materialną oraz z procesem dydaktycznym. Pracownicy zostali odpowiednio przygotowani merytorycznie w zakresie pełnienia swoich funkcji, a sprawy studentów traktowane są przez nich priorytetowo. Komunikacja między studentami a pracownikami dydaktycznymi funkcjonuje sprawnie, a prowadzona jest drogą elektroniczną, za pomocą platformy e-KUL lub za pośrednictwem poczty e-mail, a dziekanaty i inne działy Uczelni funkcjonują w godzinach odpowiednich z perspektywy studentów ocenianego kierunku.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie organom samorządu studenckiego i ich członkom. Mają oni możliwość współpracy z władzami Uczelni, formułując swoje uwagi i sugestie w zakresie funkcjonowania Wydziału i Uczelni i przekazując je władzom do rozpatrzenia. Samorząd studencki ma zapewnioną możliwość realizowania swoich zadań i kompetencji przyznanych mu w ustawie, a studenci działający w ramach samorządu mają możliwość uczestniczenia w procesach dotyczących jakości kształcenia, opiniuje programy studiów oraz terminy egzaminów w czasie sesji, a także uczestniczy przy rozdziale środków w ramach pomocy materialnej.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Ewaluacja wsparcia odbywa się w dwóch postaciach. Pierwszy, bardziej formalnym rozwiązaniem są ankiety studenckie przeprowadzane przez samorząd studencki, która badają poziom satysfakcji studentów. Samorząd studencki na tej podstawie opracowuje i przekazuje władzom wyniki wraz z postulatami dotyczącymi funkcjonowania studentów na Uczelni. Drugim sposobem monitorowania wsparcia studentów, mniej formalnym, jest ciągła możliwość zgłaszania zastrzeżeń i wniosków indywidualnie przez studentów do odpowiedniego prodziekana i prorektora.

Przedstawiciele studenccy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania. Dodatkowo Uczelnia i Wydział pozostają w stałym kontakcie z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia studentów oraz jego skuteczności. W razie pojawienia się negatywnych aspektów, władze podejmuje odpowiednie działania naprawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym z uwzględnieniem wsparcia w nauczaniu z wykorzystaniem metod i technicznych kształcenia na odległość. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną i uczelniany system obsługi studiów. Uczelnia w sposób umiarkowany motywuje i wspiera studentów wybitnych. Warto podkreślić skuteczne działania prowadzące do wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy, w tym szeroki zakres dodatkowych aktywności, które Uczelnia zapewnia studentom. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia dokonuje również regularnej ewaluacji zapewnianego wsparcia i dzięki temu stale je ulepsza.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. KUL CAN i szerokie wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia zaawansowane wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. Pozostaje ono zróżnicowane i dostosowane do różnych grup studentów. Uczelnia posiada wiele wyróżniających się rozwiązań jak infrastruktura, opieka oraz ciągłe rozwijanie wiedzy i umiejętności nauczycieli akademickich w zakresie nauczania osób z dodatkowymi wymaganiami, co skutkuje efektywnym wsparciem tych grup. Uczelnia przewiduje również wiele instytucji bezpośrednio wspierających studentów z niepełnosprawnościami – indywidualna pomoc i dostosowania funkcjonowania na Uczelni, organizacja i zapewnienie dojazdów na Uczelnie, użyczenie specjalistycznego sprzętu, opiekunowie wspierający aktywności studentów.
2. Szlifiernia Diamentów KUL – warty wyróżnienia program, pozwalający studentom ostatnich lat efektywnie wdrożenie się w działalność naukową i zaplanowanie przyszłych doktoratów i innych projektów naukowych.
3. Małe grupy ćwiczeniowe i wykładowe 4-8 osób umożliwiają pracę tutorską, indywidualne podejście
4. Praca seminaryjna w małych grupach pozwala na pełne naukowe i czasowe zaangażowanie w prace dyplomowe
5. Wspieranie pracowników w tym jak prowadzić dydaktykę dla studentów z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Na ocenianym kierunku zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Informacje o studiach, programie studiów, o realizacji procesu kształcenia, rekrutacji zamieszczone są w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej wizytowanego kierunku oraz w ramach platformy własnej Uczelni EKUL. Platforma ta ma dwa rodzaje dostępu – pierwszy w pełni publiczny, do którego dostęp ma każdy zainteresowany i na której zamieszczone są podstawowe dokumenty oraz dostęp do materiałów własnych akademickich adresowany do osób uprawnionych (pracownicy i studenci). Warto też wskazać, iż platforma ta w ogólnym dostępie ma bardzo dobry dostęp do materiałów i informacji adresowanych do otoczenia społeczno-gospodarczego. Platforma ta działa niezależnie od pełnego dostępu w BIP czy na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Przy czym platforma własna udostępnia dla wszystkich szereg informacji skierowanych do otoczenia społeczno-gospodarczego, program studiów, plan zajęć zaś większość informacji dostępna jest po zalogowaniu. Wszelkie informacje o ofercie kształcenia, programach studiów, planach, Regulaminie Studiów, Statucie KUL, itd., dostępne są na stronie internetowej Uczelni oraz platformie e-KUL. Dostęp do powyższych informacji w przeważającym zakresie zapewniony jest bez konieczności logowania się do platformy. Publiczna informacja na kierunku prawo kanoniczne obejmuje program studiów i warunki przyjęć, informacje te aktualizowane są na bieżąco. Istnieje także ogólna strona dla osób zamierzających podjąć naukę na KUL, na której znajdują się Vademecum rekrutacji. Serwis ten dostępny jest również w języku ukraińskim i rosyjskim. Program studiów dostępny jest na stronie internetowej oraz na platformie e-KUL. W programie studiów uwzględnione zostały zajęcia, punkty ECTS, a także osoby prowadzące zajęcia. Nie mniej jednak wymagane ustawowo informacje w zakresie prowadzenia studiów objęte kryterium 9 w odniesieniu do kryteriów 1-8 i 10 są dostępne i zamieszczone w BIP KUL. Warto wskazać, iż obejmują one min.: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Nadto Uczelnia na bieżąco informuje o warunkach, zasadach pracy zdalnej. W okresie stanu epidemii, w Instytucie Prawa Kanonicznego wdrożone zostały postanowienia wynikające z odpowiednich aktów prawnych w tym np. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 511, 528, 643 i 741). Sposób realizacji przepisów powszechnie obowiązujących został uregulowany ogólnie przez Rektora KUL (zob. Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie trybu organizacji i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2; Zarządzenie Rektora KUL z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2), a także – ze względu na autonomię poszczególnych kierowników jednostek –

przez Dziekana Wydziału, którego decyzję dotyczą również istniejącego w strukturze Wydziału Instytutu Prawa Kanonicznego [Zarządzenie Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji efektów uczenia się w okresie obowiązywania stanu epidemii (Nr 1/2020)]. Wskazane akty normatywne dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej KUL lub stronach Uniwersytetu i Wydziału. Zostały także indywidualnie rozesłane za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich pracowników Instytutu. Tak przyjęty system informowania o funkcjonowaniu Uczelni i kierunku w dobie pandemii stanowi w opinii Zespołu przykład dobrych praktyk ułatwia bowiem dostęp do informacji bieżących, istotnych, związanych z codziennym funkcjonowaniem i realizacją ocenianego kierunku, czym wpływa na jakość uczenia

W ramach prac zespołu ds. jakości kształcenia i pracy pracowników administracyjnych prowadzony jest ciągły monitoring aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia dostęp do informacji o programie studiów na kierunku prawo kanoniczne, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach poprzez formy tradycyjne oraz przede wszystkim za pośrednictwem funkcjonującej bez dostrzegalnych zastrzeżeń witryny internetowej Uczelni oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Warto w tym miejscu podkreślić, iż szczegółowo i przejrzysto opracowane witryny internetowe zawierające informacje o kierunku studiów, zapewniające jasne i uporządkowane informacje o realizowanym w Uczelni kierunku prawo kanoniczne. Uczelnia wykorzystuje elektroniczne kanały informacyjne zapewniające publiczny dostęp do informacji o Uczelni i wizytowanym kierunku. Uczelnia prowadzi monitorowanie aktualności oraz kompleksowości informacji o studiach na kierunku administracja i jej zgodności z potrzebami kandydatów na studia, studentów i pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Mnogość dostępnych stron z informacjami.

Przypisanie aktualizacji BiP do obowiązków konkretnego pracownika/pracowników.

Szeroki dostęp do informacji o pracy Uczelni w dobie pandemii.

Strona ze wsparciem studentów z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Podstawowym aktem służącym zapewnieniu jakości kształcenia jest "Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia", który został zaktualizowany Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27 marca 2020 r. (nr ROP-0101-98/20, poz. 208/2020). Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo kanoniczne sprawuje wydziałowa komisja ds. kształcenia. Na jej czele stoi prodziekan ds. kształcenia, którego wspierają między innymi dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego, a także przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów. System dopuszcza powoływanie zespołów roboczych i eksperckich. Wydziałową komisję ds. kształcenia wspiera dodatkowo rada programowa dla kierunku prawo kanoniczne. Do jej zadań w zakresie ewaluacji i doskonałości jakości kształcenia na kierunku prawo kanoniczne należy między innymi: 1) opracowywanie i modyfikacja programów i planów, w szczególności w zakresie: a) zgodności efektów uczenia się z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie prawo kanoniczne, b) uwzględnienia w treściach programowych wyników działalności naukowej w ramach dyscypliny prawo kanoniczne, c) możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w szczególności poprzez właściwy dobór treści programowych, form zajęć i metod dydaktycznych oraz zapewnienie możliwości udziału studentów w prowadzonej w dyscyplinie prawo kanoniczne działalności naukowej, d) zgodności efektów uczenia się z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego na rynku pracy; 2) opiniowanie tematów prac magisterskich przedkładanych Radzie Instytutu Prawa Kanonicznego; 3) formułowanie zasad dyplomowania na kierunku prawo kanoniczne, monitorowanie realizacji przebiegu procesu dyplomowania i opiniowanie tez do dyplomowania. Kompetencje i zakres odpowiedzialności wymienionych zespołów są przejrzysto określone w przyjętych regulaminach.

Opracowywanie, zatwierdzanie i modyfikacja programu studiów wizytowanego kierunku dokonywane są na podstawie jasno sprecyzowanych procedur, w której uczestniczy przede wszystkim rada programowa dla kierunku prawo kanoniczne.

W projektowaniu programu studiów na kierunku prawo kanoniczne uwzględnia się innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej. Okolicznością powodującą intensyfikację uwzględnienia współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym wykorzystaniu narzędzi i techniki kształcenia na odległość, jest niewątpliwie trwająca od ponad roku pandemia koronawirusa COVID-19. Przeprowadzone hospitacje zajęć na wizytowanym kierunku potwierdziły dużą umiejętność i swobodę nauczycieli akademickich w posługiwaniu się nowymi narzędziami kształcenia na odległość.

Przyjęcie na studia prawa kanonicznego odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Proces rekrutacji co roku określa uchwała senatu KUL. Reguluje ona początek i zakończenie naboru kandydatów na wszystkie kierunki studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, w tym studiów na wizytowanym kierunku prawo kanoniczne.

Na wizytowanym kierunku systematyczną ocenę programu studiów prowadzi przede wszystkim rada programowa dla kierunku prawo kanoniczne. Zgodnie ze swoim regulaminem obejmuje ona efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, treściami programowymi, metodami weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktykami zawodowymi, a także monitoruje realizację przebiegu procesu dyplomowania oraz losy zawodowe absolwentów.

Na kierunku prawo kanoniczne ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych i wiarygodnych danych i informacji. Dane pozyskiwane są dzięki badaniom ankietowym, zogniskowanym wywiadam grupowym, spotkaniom z wybranymi interesariuszami oraz spotkaniom otwartym, a także za pośrednictwem platformy e-KUL, na której studenci i doktoranci mogą wyrażać swoje opinie.

Proces dyplomowania jest sformalizowany i odbywa się w oparciu o ogólnouczelniane kryteria i rozwiązania, którym Instytut Prawa Kanonicznego jest podporządkowany. W ramach wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia podjęto decyzję o powołaniu zespołu ds. ewaluacji procesu dyplomowania, której głównym zadaniem jest weryfikacja spełniania standardów pisania prac dyplomowych na wydziale, a także radę ekspertów do opiniowania programu studiów i możliwości ich udoskonalenia (regulaminy i protokoły posiedzeń w załączeniu).

Program studiów na kierunku prawo kanoniczne podlega systematycznej ocenie, w której udział biorą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Interesariuszami wewnętrznymi są studenci i doktoranci kierunku prawo kanoniczne oraz nauczyciele prowadzący zajęcia na tym kierunku, natomiast interesariusze zewnętrznych, w tym instytucjonalnych, ustala wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia. Na szczególną uwagę zasługuje powołanie kapituły niezależnych ekspertów, której celem jest opiniowanie programu studiów i możliwości ich udoskonalania w celu podnoszenia i zapewniania jakości kształcenia. W minionych latach interesariusze zewnętrzni nie zgłaszali żadnych uwag do projektów programów kształcenia na kierunku prawo kanoniczne (dokumentacja w załączeniu). Wnioski z oceny programu studiów na kierunku prawo kanoniczne są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Ocena programu studiów dokonuje się zarówno w Instytucie Prawa Kanonicznego przez radę programową (co do zgodności doboru przedmiotów i tematów prac dyplomowych zgodnych z dyscypliną naukową prawo kanoniczne) jak i przez zespół ds. programowych i relacji z interesariuszami zewnętrznymi działający w ramach wydziałowej komisji ds. kształcenia, do którego należy formułowanie opinii dotyczących zatwierdzania programów, wdrażania krajowych ram kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia oraz koordynowanie współpracy z przedstawicielami pracodawców i ekspertów w zakresie konsultacji programów i efektów uczenia się na kierunkach studiów prowadzonych na wydziale.

Wnioski z oceny przekładają się na konkretne decyzje dotyczące programu studiów (np. zmiany usytuowania zajęć na ostatnich latach studiów), sposobu prowadzenia zajęć (np. zmiany w zakresie wprowadzania zajęć warsztatowych oraz większego nasycenia zajęć aspektami praktycznymi i ćwiczeniami, co jest często postulatem samych studentów), czy też materialnych warunków studiowania (np. reakcja na postulaty poprawy w tym zakresie w postaci podwyższenia standardu bazy dydaktycznej). Wyrazem właściwego funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest również analiza kart wszystkich zajęć. Wynika to z konieczności zapewnienia spójnych treści zajęć przez wszystkich prowadzących w ramach tych samych zajęć, ukierunkowania prowadzących na konieczność aktualizowania treści zajęć i dopasowywania ich do aktualnych potrzeb studentów, a także wymagań zewnętrznych (zawodowych i aktualnych potrzeb rynkowych). Przy analizie kart zwraca się również uwagę na aktualność i dostępność źródeł oraz obowiązkowej literatury. Efektem uczenia się ma być również zapewnienie studentom dobrego startu na rynku pracy po ukończeniu studiów. W tym celu monitoruje się rynek pracy i wprowadza do oferty studiów zajęcia

fakultatywne, które dotyczą specjalistycznych dziedzin prawa, zgodnych z aktualnymi trendami ich rozwoju.

Jakość kształcenia na kierunku prawo kanoniczne jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej w oparciu o analizę badań ankietowych, zogniskowanych wywiadów grupowych, spotkań z wybranymi interesariuszami i spotkań otwartych, a także w oparciu o analizę opinii, którą studenci i doktoranci mogą wyrażać za pośrednictwem platformy e-KUL. Wnioski tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku prawo kanoniczne przede wszystkim za pośrednictwem następujących zespołów: zespołu ds. ewaluacji systemu jakości kształcenia, do którego należy formułowanie rekomendacji dalszego postępowania i kontrola wdrażania rekomendacji, zespołu ds. oceny jakości kształcenia, do którego należy analiza procesu ewaluacji zajęć, monitorowanie ocen, badanie satysfakcji studentów z warunków materialnych studiowania i funkcjonowania administracji, zespołu ds. programowych i relacji z interesariuszami zewnętrznymi, do którego należy formułowanie opinii dotyczących zatwierdzania programów, wdrażania krajowych ram kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia oraz koordynowanie współpracy z przedstawicielami pracodawców i ekspertów w zakresie konsultacji programów i efektów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na wydziale, zespołu ds. wewnętrznych regulacji systemu jakości kształcenia, do którego należy opracowywanie dokumentacji w zakresie funkcjonujących systemów jakości kształcenia oraz aktywności komisji w tej dziedzinie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Polityka w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia prowadzona w Instytucie Prawa Kanonicznego KUL jest w pełni skorelowana z misją i strategią Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz z pracami uniwersyteckiej komisji ds. jakości kształcenia. Instytut Prawa Kanonicznego KUL posiada wypracowaną i przejrzystą strukturę systemu jakości kształcenia, która umożliwia prawidłowe projektowanie i zatwierdzanie programów studiów, włącznie z jego procesem doskonalenia. Przedstawione rozwiązania i programy studiów podlegają systematycznej ocenie polegającej na monitorowaniu, w który to proces zaangażowani są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Proces rekrutacji na studia, podobnie jak proces dyplomowania, jest sformalizowany i oparty o ogólnouczelniane rozwiązania, do których stosuje się jednostka prowadząca kierunek prawo kanoniczne. Wyniki oceny jakości kształcenia w Instytucie Prawa Kanonicznego są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Poszerzenie puli miejsc realizacji praktyk zawodowych

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W tym obszarze podjęto działania polegające na zawarciu porozumień i umów, których przedmiotem było zinstytucjonalizowanie praktyk realizowanych przez studentów kierunku prawo kanoniczne. Pośród jednostek, z którymi zawarto umowy znalazły się kancelarie, Archidiecezja Lubelska,

Zalecenie

Zwiększenie udziału studentów w badaniach naukowych

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W Instytucie Prawa Kanonicznego studenci obowiązkowo uczestniczą w zajęciach z I (I rok studiów) oraz *metodologii prawa kanonicznego* (II rok studiów). To tam poznają metody naukowe stosowane w naukach prawnych, a w szczególności w badaniu prawa kanonicznego i uczą się ich praktycznego zastosowania. W tym celu pracują nad tekstami źródłowymi oraz poznają stanowisko doktryny. W oparciu o poznane metody badawcze uczą się stawiać pytania i formułować problemy badawcze, a także dokonywać analizy źródeł prawa i literatury przedmiotu. W ten sposób prowadzą swoje pierwsze kroki w badaniach naukowych. Studenci pracując w grupie na zajęciach i samodzielnie opracowując zadania domowe (praca własna) przygotowują się najpierw do weryfikacji efektów uczenia się w trakcie zaliczenia/egzaminu, a następnie do poznawania w czasie całych studiów poszczególnych ksiąg Kodeksu Prawa Kanonicznego i norm zawartych w innych aktach normatywnych.

Do nieobowiązkowych form uczestnictwa studentów w badaniach należy ich aktywność w Kole Naukowym Kanonistów, z którym organizują m.in. konferencje naukowe lub odczyty z udziałem kadry naukowej Instytutu – pracownicy zapraszani są przez studentów na odczyt otwarty. Tematykę konferencji lub odczytu wybierają sami studenci. Po wstępnych badaniach przeprowadzonych w swoim gronie decydują, jakie zagadnienia chcieliby zgłębić. Kolejną formą jest zaangażowanie studentów w Uniwersytecką Poradnię Prawną, w której funkcjonuje sekcja prawa kanonicznego. W ramach jej działalności studenci – pod opieką wyznaczonego nauczyciela akademickiego – analizują konkretny stan prawny i faktyczny, aby móc udzielić pomocy prawnej interesariuszowi zewnętrznemu, który o taką pomoc prosi.

Ponadto od 2021 r. studenci prawa kanonicznego mogą ubiegać się o ustanowione przez Władze Uczelni granty misyjne, za pośrednictwem których będą mogli przygotowywać wydarzenia kulturalne, podejmować działania naukowe, dydaktyczne, popularyzatorskie (m.in. blogi, artykuły prasowe, debaty).

Zalecenie

Poprawienie poziomu umiędzynarodowienia w grupie nauczycieli akademickich i studentów

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

We wskazanym obszarze Wydział podjął intensywne działania zmierzające do zwiększania poziomu współpracy międzynarodowej, która polegała na zintensyfikowaniu wyjazdów naukowych oraz dydaktycznych. Działania mające na celu zwiększenie poziomu wymiany międzynarodowej polegały również na przyjęciu pracowników naukowych zagranicznych uczelni.

Zalecenie

Doskonalic system weryfikacji efektów kształcenia na praktykach studenckich

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W celu realizacji wskazanego zalecenia przyjęto nowy Regulamin studenckich praktyk zawodowych na kierunku prawo kanoniczne, w którym w sposób bardziej precyzyjny określono cele praktyk oraz sposób weryfikacji efektów uczenia się im przypisanych.

Zalecenie

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3 a) wzmocnienie współpracy z instytucjami świeckimi

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W ramach realizacji tego kryterium Instytut Prawa Kanonicznego poprzez funkcjonujący w ramach Uniwersytetu Dział Komercjalizacji wiedzy przygotował ofertę biznesową dla podmiotów zewnętrznych. W ofercie tej znajdują się usługi doradcze (występowanie w roli ekspertów i biegłych - sporządzanie opinii i ekspertyz dla instytucji kościelnych i świeckich; pomoc kanoniczno-prawna dla podmiotów kościelnych i osób indywidualnych), przygotowywanie lub opiniowanie projektów (opracowywanie w zakresie kanoniczno-prawnym projektów informatycznych stosowanych w instytucjach kościelnych; przygotowywanie i opiniowanie projektów statutów dla ruchów i stowarzyszeń kościelnych; przygotowywanie i opiniowanie projektów aktów prawa wewnętrznego instytutów życia konsekrowanego), usługi eksperckie (konsultowanie projektów ustaw kościelnych oraz aktów prawnych dotyczących Kościoła katolickiego), autorskie programy szkoleń (przygotowanie szkoleń i autorskich programów szkoleń w zakresie prawa kanonicznego dla podmiotów kościelnych i świeckich), opinie prawne (ekspertyzy, opinie dotyczące aspektu prawnego funkcjonowania instytucji kościelnych).

W ramach współpracy z instytucjami świeckimi należy również wskazać dodatkowe praktyki realizowane przez chętnych studentów Instytutu w Fundacji Instytut na rzecz Państwa Prawa (IPP), czyli organizacji pozarządowej utworzonej przez polskich i amerykańskich prawników w ramach Programu Migracyjnego oraz Think – Tank, zwłaszcza zaś w ramach grupy badawczej MIGRA – TEAM.

Zalecenie

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4 a) dalsze doskonalenie w zakresie nowych technologii w procesie dydaktycznym

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W ramach pomocy świadczonej przez Uniwersytet pracownicy mają możliwość udoskonalania swoich umiejętności w zakresie e-learningu, technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej, przygotowania materiałów dydaktycznych w języku obcym, prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym, a także możliwość wzięcia udziału w bezpłatnym kursie języka angielskiego w ramach szkoleń ujętych w Zintegrowanym Programie Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników KUL.

Zalecenie

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5 a) wspierać mobilność studentów oraz poszerzyć ofertę wymiany międzynarodowej

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Studenci prawa kanonicznego mają możliwość wyjazdu na część studiów w ramach programu Erasmus+ do 48 ośrodków naukowych, z którymi Uniwersytet podpisał umowy.

Ponadto mogą korzystać także z krajowego Programu Mobilności Studentów i Doktorantów MOST. W 2018 r. z programu tego korzystał 1 student prawa kanonicznego (Hubert Mirosław) odbywając część studiów na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie.

Zalecenie

Instytucjonalizacja procedur i działań w ramach WSZJK

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji działa Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia i Rada programowa dla kierunku prawo kanoniczne. Choć programy studiów opracowuje Rada Instytutu Prawa Kanonicznego, podlegają one zatwierdzeniu przez właściwe organy Uniwersytetu, do których trafiają do weryfikacji przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Do jej zadań należy: 1) opracowanie polityki jakości kształcenia oraz procedur zapewniania jakości kształcenia zgodnie ze strategią rozwoju Wydziału; 2) prowadzenie oceny jakości kształcenia na Wydziale; 3) przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na Wydziale na podstawie wyników oceny jakości kształcenia; 4) wdrażanie i monitorowanie realizacji Krajowych Ram Kwalifikacji na Wydziale; 5) współpraca z przedstawicielami pracodawców i ekspertów w zakresie konsultacji programów i efektów uczenia się na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale; 6) określenie zasad oceny i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale. W ramach Komisji funkcjonuje Zespół ds. Ewaluacji Systemu Jakości Kształcenia.

Zalecenie

Upublicznienie wyników oceny jakości kształcenia

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Na stronie internetowej Wydziału znajduje się zakładka „Akredytacja”, w której wymienione są oceniane na Wydziale kierunki studiów.

Zalecenie

Wykorzystanie WSZJK do szerszego otwarcia na podmioty zewnętrzne oraz nadanie kształceniu – zgodnie z jego przesłaniem – silniejszego praktycznego nachylenia i tym samym poszerzenie bazy praktyk studenckich i potencjalnego miejsca zatrudnienia absolwentów

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Działalność Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia stymuluje prowadzenie zajęć praktycznych dla studentów w ramach poszczególnych zajęć na kierunku prawo kanoniczne, ale także w ramach odbywania obowiązkowych praktyk studenckich prowadzonych przez podmioty zewnętrzne poza siedzibą Uniwersytetu. Aspekt praktycznego przygotowania studentów zapewniony jest dzięki modułowi praktyki. Praktyka studencka stanowi część programu studiów. Jej celem jest poszerzanie wiedzy zdobytej podczas studiów i jej praktyczne wykorzystanie, zatem docelowo – nabywanie przez studentów umiejętności rozwiązywania problemów prawnych i kształtowania kompetencji społecznych. Praktyki przeprowadzane w ramach studiów z prawa kanonicznego zostały zinstytucjonalizowane.

W ramach działań zmierzających do poszerzenia praktycznej współpracy z podmiotami zewnętrznymi wskazać trzeba, że są one prowadzone z równą intensywnością na poziomie uniwersyteckim tj. poprzez funkcjonowanie Zespołu Ekspertów KUL (zadaniem Zespołu jest odpowiadanie na potrzeby formułowania opinii np. dla mediów) jak i systemu zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy prawne w ramach zakładki „Biznes” w ramach e-KUL.

Zalecenie

Stymulowanie wymiany studenckiej oraz akademickiej dla realizacji podpisanych umów i posiadanych kontaktów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Dostosowanie się do przedmiotowego zalecenia realizowane jest w sposób zinstytucjonalizowany na dwóch poziomach tj. Uczelni oraz Wydziału.

Na poziomie Uczelni funkcjonuje Dział Współpracy Międzynarodowej, który w ramach swoich kompetencji wspomaga pracowników i studentów w obszarze stypendiów zagranicznych, bilateralnej wymiany międzyuczelnianej, Programu Erasmus+, Wschodnioeuropejskiej Sieci Uniwersytetów.

W ramach działań podjętych na Wydziale wskazać należy na powołanie wydziałowych i kierunkowych koordynatorów programu Erasmus+.

Zauważyć również należy, że studenci i pracownicy kierunku prawo kanoniczne mogą korzystać z oferty wykładów profesorów wizytujących należących do oferty innych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale skutkujących niekiedy zainicjowaniem współpracy międzynarodowej.

Zalecenie

Poprawa responsywności ankiety ewaluacyjnej oraz skuteczności jej oddziaływania;

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Zwiększenie responsywności ankiet ewaluacyjnych stanowi przedmiot żywego zainteresowania władz Instytutu oraz Wydziału. Dziekan Wydziału oraz Dyrektor Instytutu cyklicznie przekazują wytyczne pracownikom co do informowania i zachęcania studentów do wypełniania ankiet ewaluacyjnych. Nauczyciele akademicki są zatem zobowiązani do informowania i przypominania studentom o wypełnieniu ankiety ewaluacyjnej kilka razy w semestrze – m.in. na zajęciach pierwszych, tj. organizacyjnych, a następnie pod koniec semestru. Ponadto o wypełnianiu ankiet studenci informowani są także na pierwszym spotkaniu z ich opiekunem roku. Należy jednak zauważyć, że ankiety wciąż pozostają dobrowolną aktywnością studentów.

Zalecenie

Poszerzenie obszarów analizy WSZJK w kontekście czynników wpływających na jakość kształcenia, dotychczas działania WSZJK obejmowały: programy i plany studiów, zajęcia dydaktyczne i poziom kształcenia oraz system weryfikacji i osiągania efektów kształcenia oraz wsparcie dla studentów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia funkcjonuje Uczelniana oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Jej zadania zostały określone w stosownych zarządzeniach Rektora oraz Dziekana (wymagane informacje zostały załączone w ramach aplikacji sharepoint).

Do zadań Rady należy: 1) opracowywanie i modyfikacja programów i planów, w szczególności w zakresie: a) zgodności efektów uczenia się z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie prawo kanoniczne, b) uwzględnienia w treściach programowych wyników działalności naukowej w ramach dyscypliny prawo kanoniczne, c) możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w szczególności poprzez właściwy dobór treści programowych, form zajęć i metod dydaktycznych oraz zapewnienie możliwości udziału studentów w prowadzonej w dyscyplinie prawo kanoniczne działalności naukowej, d) kompetencji i doświadczeń kadry dydaktycznej zapewniającej prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, e) zgodności efektów uczenia się z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego na rynku pracy; 2) opiniowanie tematów prac magisterskich przedkładanych Radzie Instytutu Prawa Kanonicznego; 3) formułowanie zasad dyplomowania na kierunku prawo kanoniczne, monitorowanie realizacji przebiegu procesu dyplomowania i opiniowanie też do dyplomowania; 4) nadzorowanie i koordynowanie konkursów afiliowanych przy kierunku prawo kanoniczne.

W ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia podjęto decyzję o powołaniu w ramach Komisji Zespołu ds. Ewaluacji Procesu Dyplomowania, której głównym zadaniem jest weryfikacja spełniania standardów pisanie prac dyplomowych na Wydziale.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....

(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl